

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนเมษายน 2569

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา

1. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญระหว่างไทยและอินโดนีเซีย ประจำเดือนมีนาคม 2569

สินค้าเกษตรกรรม

การส่งออกสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ (1) ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง (2) ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (3) ยางพารา (4) สินค้าการเกษตรอื่น ๆ (5) สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ (6) เครื่องเทศและสมุนไพร (7) ข้าวโพด (8) ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง (9) ถั่วเหลือง และ (10) ปลามีชีวิต และพันธุ์ปลา โดยมูลค่ารวมการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมของไทยรวมทุกรายการที่ส่งออกไปอินโดนีเซียใน เดือนมีนาคม 2569 มีมูลค่ารวม 918.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ 2569 จำนวน 82.09 ล้านบาท หรือคิดเป็น ร้อยละ 9.81 แต่ลดลงร้อยละ 18.67 เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในช่วงเดียวกันกับ ปีก่อนหน้า (เดือนกุมภาพันธ์ 2568) ซึ่งมีมูลค่า 1,129.68 ล้านบาท

โดยการเทียบมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรในช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า (กุมภาพันธ์ 2568) สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ สินค้าการเกษตรอื่น ๆ ถั่วเหลือง ผลไม้สด แช่แข็ง แช่เย็นและแห้ง และสินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ ตามลำดับ ลดลงมากที่สุด ได้แก่ ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง เครื่องเทศและสมุนไพร ข้าวโพด ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ปลามีชีวิต และพันธุ์ปลา และยางพารา ตามลำดับ แต่เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันเดือนก่อนหน้า (กุมภาพันธ์ 2569) สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง ตามลำดับ สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกลดลงมากที่สุด ได้แก่ ถั่วเหลือง ข้าวโพด เครื่องเทศและสมุนไพร ปลามีชีวิต และพันธุ์ปลา ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง สินค้าการเกษตรอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ยางพารา และสินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ ตามลำดับ

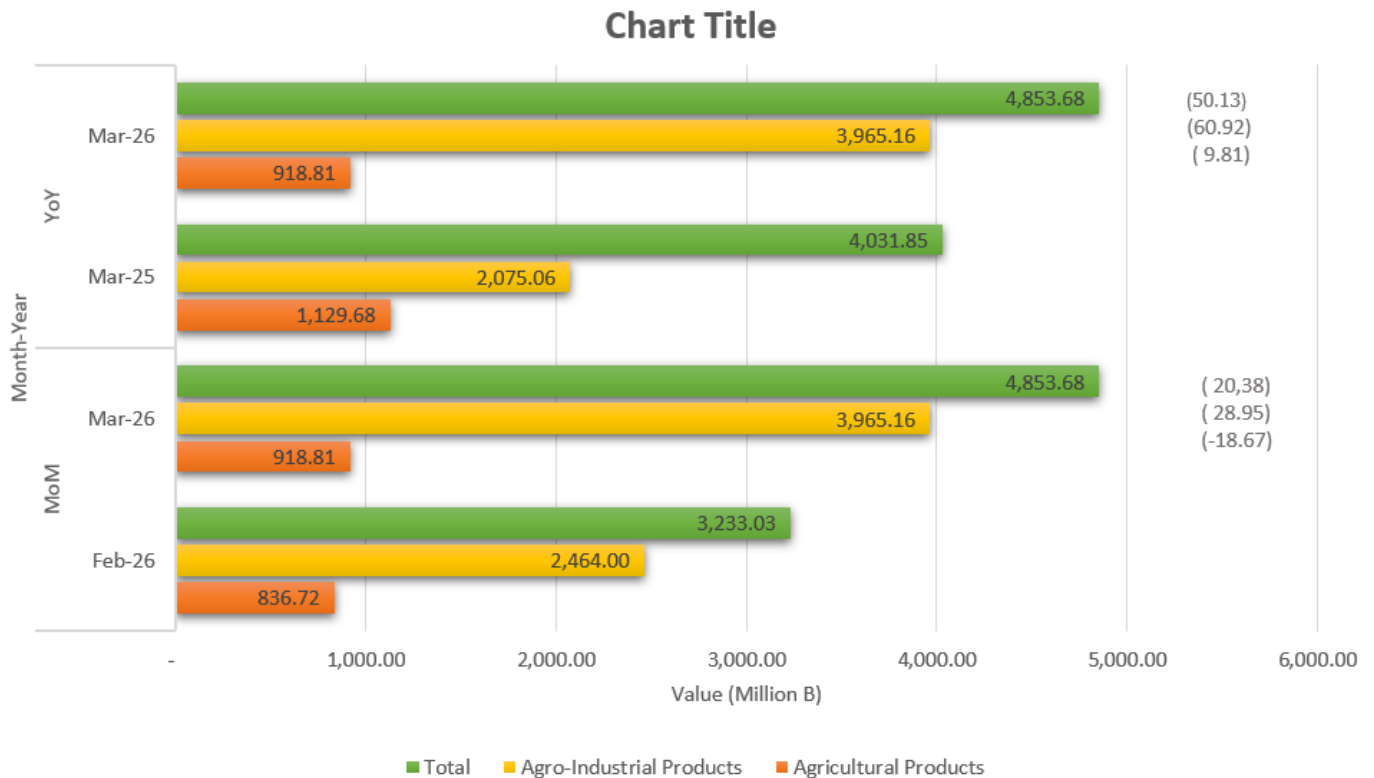
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตร

การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรที่สำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ (1) น้ำตาลทราย (2) อาหารสัตว์เลี้ยง (3) ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ (4) สินค้าอุตสาหกรรมเกษตรอื่น ๆ (5) เครื่องดื่ม (6) ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ (7) สิ่งปรุงรสอาหาร (8) ผักกระป๋อง และผักแปรรูป (9) อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป และ (10) ไอศกรีม โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรของไทยรวมทุกรายการที่ส่งออกไปอินโดนีเซียในเดือนมีนาคม 2569 มีมูลค่า 3,965.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ จำนวน 1,501.16 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 60.92 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.95 เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรในช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า (เดือนกุมภาพันธ์ 2568) ซึ่งมีมูลค่า 3,075.06 ล้านบาท

สำหรับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันกับปีก่อนหน้า (กุมภาพันธ์ 2568) พบว่า สินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ ไอศกรีม เครื่องดื่ม สิ่งปรุงรสอาหาร สินค้าอุตสาหกรรมเกษตรอื่น ๆ ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ น้ำตาลทราย และอาหารสัตว์เลี้ยง ตามลำดับ ลดลงมากที่สุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ ผักกระป๋อง และผักแปรรูป และอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ตามลำดับ และเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันเดือนก่อนหน้า (กุมภาพันธ์ 2569) สินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุด ได้แก่ ผักกระป๋องและ ผักแปรรูป น้ำตาลทราย ไอศกรีม ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์ ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ สินค้าอุตสาหกรรมเกษตรอื่น ๆ และอาหารสัตว์เลี้ยง ตามลำดับ สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกลดลงมากที่สุด คือ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป สิ่งปรุงรสอาหาร และเครื่องดื่ม ตามลำดับ

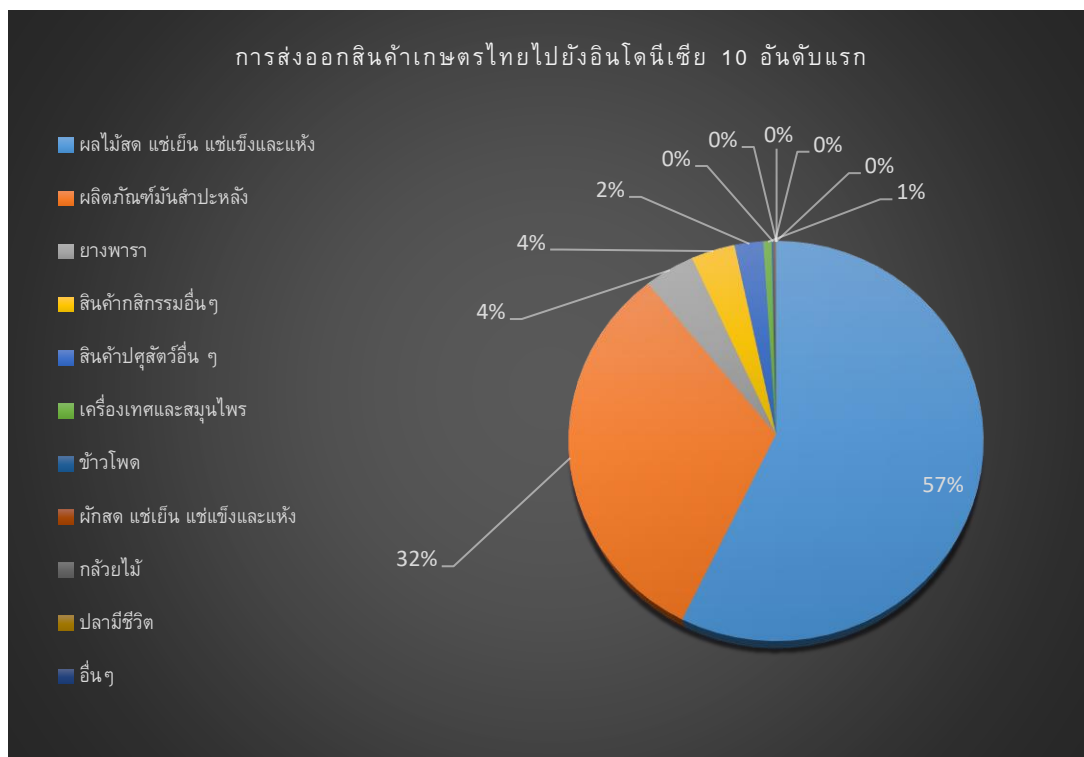
สรุปมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยไปยังอินโดนีเซีย ประจำเดือนมีนาคม 2569

- มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรของไทยไปยังประเทศอินโดนีเซียในเดือนมีนาคม 2569 มีมูลค่า 4,853.68 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ 2569 จำนวน 1,620.65 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 50.13 ทั้งนี้ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (กุมภาพันธ์ 2568) ซึ่งมีมูลค่า 4,031.85 ล้านบาท พบว่ามูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 821.83 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 20.38

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมจากไทยไปอินโดนีเซีย เดือนมีนาคม 2569

ลำดับ	สินค้าโภคภัณฑ์ สินค้าเกษตรกรรม	ก.พ. 69	มี.ค. 69	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบ กับเดือนก่อน ก.พ. 69 – มี.ค. 69	มี.ค. 68	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบ เดือนเดียวกันกับ ปีก่อน มี.ค. 69 / มี.ค. 68
		มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)		มูลค่า (ล้านบาท)	
1	ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	340.07	525.86	54.63	311.79	68.66
2	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	325.86	292.71	-10.17	560.86	-47.81
3	ยางพารา	39.14	37.26	-4.80	64.82	-42.52
4	สินค้ากสิกรรมอื่น ๆ	39.06	32.46	-16.90	8.58	278.32
5	เครื่องเทศและสมุนไพร	21.33	21.19	-0.66	13.89	52.56
6	สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ	27.53	6.07	-77.95	19.22	-68.42
7	ข้าวโพด	7.53	1.63	-78.35	4.46	-63.45
8	ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	1.71	0.90	-47.37	7.94	-88.66
9	กล้วยไม้	2.14	0.46	-78.50	0.26	76.92
10	ไอศกรีม	0.52	0.20	-61.54	0.38	-47.37
สินค้าเกษตรกรรม รวม 10 รายการ		804.89	918.74	14.14	992.20	-7.40
สินค้าเกษตรกรรม รวมทุกรายการ		836.72	918.81	9.81	1,129.68	-18.67

รูปภาพ : สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรไทยไปยังอินโดนีเซีย 10 อันดับแรก เดือนมีนาคม 2569
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (ประเทศไทย)

ลำดับ	สินค้าโภคภัณฑ์ สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	ก.พ. 69	มี.ค. 69	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบ กับเดือนก่อน ก.พ. 69 – มี.ค. 69	มี.ค. 68	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง เปรียบเทียบเดือน เดียวกันกับปีก่อน มี.ค. 69 / มี.ค. 68
		มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)		มูลค่า (ล้านบาท)	
1	น้ำตาลทราย	1,612.32	3,038.67	88.47	2,200.74	38.07
2	อาหารสัตว์เลี้ยง	227.23	238.47	4.95	186.38	27.95
3	ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ	149.99	175.57	17.05	294.33	-40.35
4	สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรอื่นๆ	132.49	144.07	8.74	97.54	47.70
5	เครื่องดื่ม	142.61	128.16	-10.13	72.80	76.04
6	ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์	47.51	77.47	63.06	56.47	37.19
7	สิ่งปรุงรสอาหาร	65.28	53.67	-17.78	30.73	74.65
8	ผักกระป๋อง และผักแปรรูป	21.30	46.93	120.33	72.04	-34.86
9	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	20.82	16.80	-19.31	20.47	-17.93
10	ไอศกรีม	8.59	15.13	76.14	8.15	85.64
อุตสาหกรรมเกษตรรวม 10 รายการ		2,428.14	3,934.94	62.06	3,039.65	29.45
อุตสาหกรรมเกษตร รวมทุกรายการ		2,464.00	3,965.16	60.92	3,075.06	28.95
สินค้าเกษตรกรรมและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรโดยรวม		3,233.03	4,853.68	50.13	4,031.85	20.38

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมจากไทยไปอินโดนีเซีย เดือนมีนาคม 2569

รูปภาพ : สัดส่วนการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไทยเกษตรไปยังอินโดนีเซีย 10 อันดับแรก เดือนมีนาคม 2569

สถานการณ์ราคายางพาราในอินโดนีเซีย

ราคายางแท่งมาตรฐานของอินโดนีเซีย (Standard Indonesian Rubber: SIR)

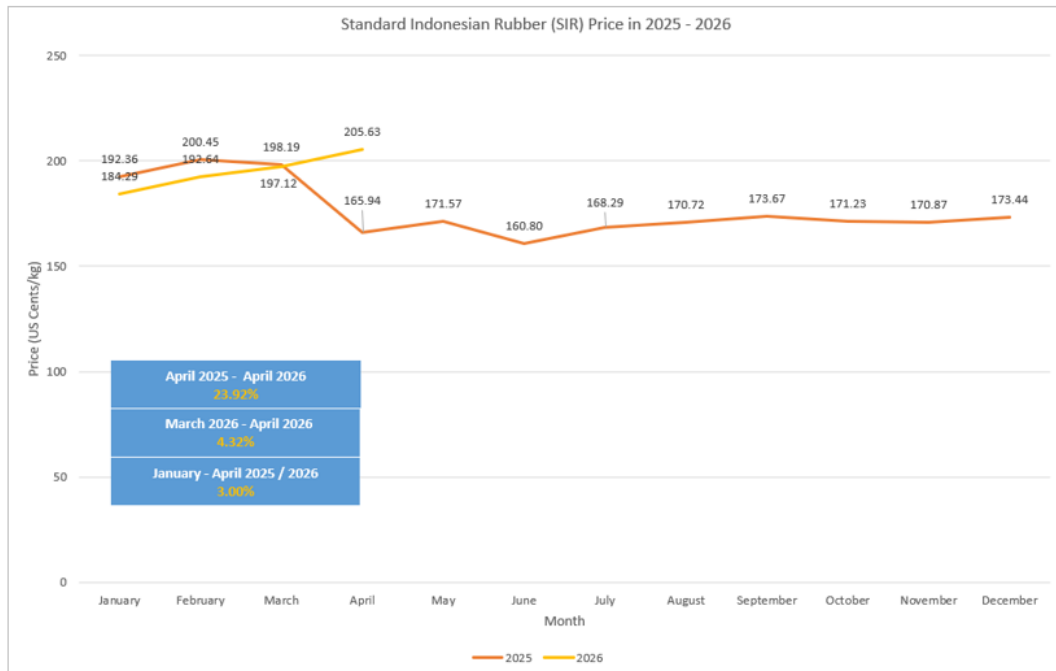

Figure: Comparison Price of Standard Indonesian Rubber (SIR)

Source: ASEAN Rubber Business Council (ARBC)

รายละเอียดราคายางแท่ง (SIR)	ราคา (เซนต์สหรัฐ/ กิโลกรัม)	อัตราการเติบโต (%)
ราคายางแท่งเปรียบเทียบกับช่วงเวลา (เดือน) เดียวกันของปีก่อนหน้า		
เดือนเมษายน 2569	205.63	-23.92 %
เดือนเมษายน 2568	165.94	
ราคายางแท่งเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า		
เดือนเมษายน 2569	205.63	4.32 %
เดือนมีนาคม 2569	197.12	
ราคายางแท่งเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า		
เดือนมกราคม - เมษายน 2569	779.68	3.00%
เดือนมกราคม - เมษายน 2568	756.94	

Table: Comparison Price of Standard Indonesian Rubber (SIR)

Source: ASEAN Rubber Business Council (ARBC)

การส่งออก – นำเข้ายางพาราระหว่างไทย - อินโดนีเซีย

มูลค่าการนำเข้าสินค้าผลิตภัณฑ์ยางพาราของอินโดนีเซียมายังไทย ประจำเดือนมีนาคม 2569												
ลำดับ	รายการ	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	ต.ค.68	พ.ย. 68	ธ.ค.68	ม.ค. 69	ก.พ.69	มี.ค.69
1	ผลิตภัณฑ์ทำจากยาง	44.18	52.38	51.27	47.10	53.72	45.99	49.58	48.95	43.48	43.69	58.57
2	วัสดุทำจากยาง	26.48	6.69	28.86	52.24	13.62	12.87	12.95	10.26	0.90	3.32	0.77
รวมมูลค่าทั้งหมด (ล้านบาท)		70.66	59.07	80.13	99.34	67.34	58.86	62.53	59.21	44.38	47.01	59.34

มูลค่าการส่งออกสินค้ายางพาราของไทยไปยังอินโดนีเซีย ประจำเดือนมีนาคม 2569												
ลำดับ	รายการ	พ.ค.68	มิ.ย. 68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	ต.ค.68	พ.ย.68	ธ.ค.68	ม.ค. 69	ก.พ.69	มี.ค.69
1	ยางแผ่น -ยางแผ่นรมควันชั้นที่ 3	-	-	-	1.36	0.1	0.66	1.29	-	-	1.28	-
2	ยางแท่ง	0.99	-	0.26	1.06	-	0.79	-	-	-	0.86	-
	ยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ทางเทคนิค	0.99	-	0.26	1.06	-	0.79	-	-	-	0.86	-
3	น้ำยางข้น	69.14	41.40	38.33	38.1	28.12	37.36	31.36	36.69	55.63	37.01	37.26
4	ยางพาราอื่น ๆ - ในลักษณะขั้นปฐม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมมูลค่าทั้งหมด (ล้านบาท)		70.13	41.40	38.59	40.52	28.22	38.81	32.65	36.69	55.63	39.14	37.26

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (ประเทศไทย)

สถานการณ์ยางพาราในอินโดนีเซีย

● อุตสาหกรรมยางพารา จ.สุมาตราได้เผชิญแรงกดดันจากความขัดแย้งในตะวันออกกลาง

นาย Alex K Eddy ประธานสมาคมบริษัทผู้ประกอบการยางอินโดนีเซีย (Gapkindo) จังหวัดสุมาตราได้เปิดเผยว่า การทวีความรุนแรงของความขัดแย้งในตะวันออกกลาง และความเสี่ยงต่อเส้นทางเดินเรือผ่านช่องแคบฮอร์มุซ กำลังก่อให้เกิดความกังวลต่ออุตสาหกรรมยางพาราในจังหวัดสุมาตราได้ของอินโดนีเซียอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผลกระทบจากราคาน้ำมันโลกที่ปรับตัวสูงขึ้นและการอ่อนค่าของเงินรูเปียห์ ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มมากกว่าร้อยละ 10 นอกจากนี้ ความขัดแย้งและความตึงเครียดบริเวณช่องแคบฮอร์มุซได้ส่งผลโดยตรงต่อราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนเงิน รูเปียห์ อีกทั้งยังทำให้ราคาวัตถุดิบช่วยการผลิตที่สำคัญ เช่น พลาสติกที่ใช้ในกระบวนการผลิตยาง ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

แม้ราคายางธรรมชาติในตลาดโลกจะปรับเพิ่มขึ้นตามความวิตกกังวลของตลาดต่อสถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์ แต่ภาวะดังกล่าวยังมิได้ก่อประโยชน์แก่ผู้ผลิตอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบหลักจากเกษตรกรปรับสูงขึ้นตามการแข่งขันรับซื้อระหว่างโรงงาน ส่งผลให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องเร่งดำเนินการมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างเข้มงวดเพื่อรักษาความสามารถในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ ความเสี่ยงสำคัญยังอยู่ที่อุปสงค์ของตลาดโลก หากความขัดแย้งยืดเยื้อและขยายวงไปสู่หลายประเทศ อาจทำให้เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าชะลอตัว

การใช้จ่ายของผู้บริโภคลดลง และผู้ผลิตยางล้อรถยนต์ระดับโลกปรับลดกำลังการผลิต ซึ่งจะกระทบต่อความต้องการยางธรรมชาติจากอินโดนีเซียโดยตรง

ช่องแคบฮอร์มุซถือเป็นหนึ่งในเส้นทางพลังงานที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์สูงสุดของโลก โดยมีน้ำมันประมาณหนึ่งในห้าของอุปทานโลกขนส่งผ่านเส้นทางดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ ความไม่แน่นอนในพื้นที่นี้จึงได้สร้างแรงกดดันต่อตลาดระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตาม จนถึงขณะนี้ อุตสาหกรรมยางพาราในจังหวัดสุมาตราได้ยังไม่ได้รับรายงานเกี่ยวกับความล่าช้าในการขนส่งสินค้าส่งออก และโครงสร้างตลาดปลายทางยังคงมีเสถียรภาพในระดับหนึ่ง โดยประเทศคู่ค้าหลักยังคงได้แก่ สหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศยุโรป ญี่ปุ่น อินเดีย และเกาหลีใต้

ในด้านผลประกอบการ ข้อมูลของ Gapkindo จังหวัดสุมาตราได้ ระบุรายละเอียด ดังนี้

ลำดับที่	รายการ	ม.ค. 2568 (ตัน)	ม.ค. 2569 (ตัน)	เปลี่ยนแปลง YoY	ก.พ. 2568 (ตัน)	ก.พ. 2569 (ตัน)	เปลี่ยนแปลง YoY
1	ปริมาณการผลิต ยางพารา	68,367	58,742	ลดลง 14.1%	68,466	63,674	ลดลง 7.0%
2	ป ริ ม า ณ ก า ร ส่งออก	62,354	51,569	ลดลง 17.3%	71,127	59,151	ลดลง 16.8%

ทั้งนี้ ในภาพรวม ปริมาณการส่งออกยางพาราของจังหวัดสุมาตราได้ในช่วงสองเดือนแรกของปี 2569 อยู่ที่ 110,720 ตัน ลดลงจาก 133,481 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือหดตัวประมาณร้อยละ 17

โดยสรุป: อุตสาหกรรมยางพาราในจังหวัดสุมาตราได้กำลังเผชิญแรงกดดันจากปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ทั้งด้านราคาพลังงาน ต้นทุนวัตถุดิบช่วยการผลิตที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน แม้การขนส่งส่งออกยังไม่ปรากฏสัญญาณหยุดชะงักชัดเจน แต่ความเสี่ยงด้านอุปสงค์โลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหากความขัดแย้งยืดเยื้อ ขณะเดียวกัน ตัวเลขการผลิตและการส่งออกในช่วงสองเดือนแรกของปี 2569 ต่างปรับลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญ จึงควรติดตามทั้งสถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์ ต้นทุนการผลิต และแนวโน้มคำสั่งซื้อจากตลาดต่างประเทศอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมและการส่งออกในระยะถัดไป

- **อุตสาหกรรมยางล้ออินโดนีเซียเผชิญวิกฤตวัตถุดิบจากผลกระทบความขัดแย้งตะวันออกกลาง กำลังการผลิตลดลงร้อยละ 40**

นาย Aziz Pane ประธานสมาคมผู้ประกอบการยางล้ออินโดนีเซีย (Asosiasi Perusahaan Ban Indonesia: APBI)เปิดเผยว่า อุตสาหกรรมยางล้อของอินโดนีเซียกำลังเผชิญภาวะถดถอยมากขึ้นจากวิกฤตการขาดแคลนวัตถุดิบที่มีฐานการผลิตจากน้ำมันปิโตรเลียม อันเป็นผลจากความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ส่งผลให้โรงงานผลิตยางล้อจำเป็นต้องลดกำลังการผลิตลงถึงร้อยละ 40 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมจึงเรียกร้องให้รัฐบาลจัดหาแหล่งวัตถุดิบทางเลือก รวมถึงวัตถุดิบจากรัสเซีย

นาย Aziz ระบุว่า อุตสาหกรรมยางล้อใช้ยางธรรมชาติจากภายในประเทศประมาณร้อยละ 30 ขณะที่วัตถุดิบอีก ร้อยละ 70 เป็นสารเคมีที่มีฐานการผลิตจากน้ำมันปิโตรเลียม วัตถุดิบหลักดังกล่าว ได้แก่ rubber processing oil: RPO ซึ่งเป็นสารช่วยในกระบวนการผลิตคอมพาวนด์ยาง carbon black ซึ่งใช้เสริมความแข็งแรงของโครงสร้างยาง และแนฟทา ซึ่งใช้ในการผลิตยางใน

นับตั้งแต่สหรัฐอเมริกาและอิสราเอลโจมตีอิหร่านเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2569 วัตถุดิบยางที่มีฐานการผลิตจากน้ำมันปิโตรเลียมกลายเป็นสินค้าหายากอย่างมากในตลาด เนื่องจากการขนส่งวัตถุดิบดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการปิดช่องแคบฮอร์มุซ โดยปกติ โรงงานผลิตยางล้อในอินโดนีเซียจะสำรองวัตถุดิบไว้ได้สูงสุดประมาณ 3 เดือน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันโรงงานหลายแห่งเริ่มประสบปัญหาวัตถุดิบไม่เพียงพอ รวมถึงโรงงานขนาดใหญ่บางแห่ง

ขณะเดียวกัน โรงงานผลิตยางล้อในอินโดนีเซียต้องหันไปจัดหาวัตถุดิบจากตลาดสิงคโปร์ แม้โรงงานบางส่วนสามารถจัดหาวัตถุดิบได้ แต่ปริมาณยังมีจำกัดและราคาปรับเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยบางรายการมีราคาสูงขึ้นถึงร้อยละ 60 สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมยางล้อเพิ่มขึ้น และสร้างแรงกดดันต่อความสามารถในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการภายในประเทศ

อุตสาหกรรมยางล้อถือเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญของเศรษฐกิจอินโดนีเซีย อีกทั้งยังมีบทบาทโดยตรงต่อการรองรับผลผลิตยางธรรมชาติจากภาคสวนยางภายในประเทศ โดยยางล้อที่ผลิตได้ร้อยละ 85 ส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ ส่วนอีกร้อยละ 15 ถูกใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ภายในประเทศ

นาย Aziz ระบุว่า รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งดำเนินการมาตรการฉุกเฉินเพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมยางล้อภายในประเทศ เนื่องจากก่อนเกิดวิกฤตวัตถุดิบ อุตสาหกรรมดังกล่าวก็เผชิญปัญหาการลักลอบนำเข้ายางล้อจากจีนและอินเดียอยู่แล้ว โดยสินค้าดังกล่าวผ่านเข้ามาทางท่าเรือขนาดเล็กหรือท่าเรือผิดกฎหมายในพื้นที่เกาะสุมาตราและกาลิมันตัน ส่งผลให้ยางล้อลักลอบนำเข้าแพร่กระจายในตลาดอินโดนีเซีย และกระทบต่อยอดจำหน่ายยางล้อภายในประเทศ

ด้านนาย Edy Irwansyah เลขาธิการบริหารสมาคมบริษัทยางอินโดนีเซีย (Gabungan Perusahaan Karet Indonesia: Gapkindo) จังหวัดสุมาตราเหนือ ระบุว่า ราคายางธรรมชาติในตลาดโลกได้รับแรงกดดันจากสงครามระหว่างอิหร่านกับสหรัฐอเมริกาและอิสราเอล โดยราคายางประเภท Technical Specified Rubber: TSR 20 เคยปรับลดลงต่ำกว่าระดับราคา 200 เหรียญสหรัฐ ก่อนจะกลับขึ้นมาอยู่เหนือระดับดังกล่าวอีกครั้ง

ทั้งนี้ หากสถานการณ์ดังกล่าวยืดเยื้อต่อไป โรงงานผลิตยางล้ออาจเผชิญความเสี่ยงถึงขั้นหยุดดำเนินการ ผู้ประกอบการจึงยังคงติดตามสถานการณ์ในตะวันออกกลางอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินและเตรียมรับมือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ เนื่องจากสงครามในภูมิภาคดังกล่าวกำลังสร้างความไม่แน่นอนต่อตลาดสินค้าโภคภัณฑ์โลกอย่างมีนัยสำคัญ

โดยสรุป: วิกฤตวัตถุดิบในอุตสาหกรรมยางล้ออินโดนีเซียมีสาเหตุสำคัญจากความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ซึ่งกระทบต่อการจัดหาสารเคมีที่มีฐานการผลิตจากน้ำมันปิโตรเลียม และทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ขณะเดียวกัน อุตสาหกรรมยางล้อยังมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับภาคสวนยางภายในประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งรองรับยางธรรมชาติสำคัญของอินโดนีเซีย หากรัฐบาลไม่สามารถจัดหาแหล่งวัตถุดิบทางเลือก ควบคุมปัญหาการลักลอบนำเข้ายางล้อ และลดความเสี่ยงด้านห่วงโซ่อุปทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อุตสาหกรรมดังกล่าวอาจได้รับผลกระทบต่อการผลิต การส่งออก การจ้างงาน และเสถียรภาพของห่วงโซ่อุปทานยางพาราในระยะต่อไป

สถานการณ์ราคาสินค้าเกษตรไทยในอินโดนีเซีย ประจำเดือนมีนาคม 2569

ลำดับ ที่	ภาพ ผลไม้	ชื่อไทย	Ranch Market, Lotte Shopping Avenue	All Fresh Ambassador	Lotte Mart, ITC Kuningan	GrandLucky SCBD, Senayan	Total Buah Segar, Warung Buncit
1		มะขามหวาน	Rp 34,900/250g	Rp 29,900/250g	-	Rp 34,900/250g	-
2		ลำไย	Rp 64,900/Kg	-	Rp 49,900/Kg	Rp 75,500/Kg	Rp 71,250/Kg
3		มะพร้าว น้ำหอม พร้อมดื่ม	-	-	-	-	-
4		มะพร้าว น้ำหอม	-	-	-	-	-
5		ทุเรียน หมอนทอง	-	-	-	-	-
6		ข้าว หอมมะลิ	-	Rp 192,150/5 Kg	-	Rp 171,900 / 5 Kg	-

หมายเหตุ : อัตราแลกเปลี่ยน 545 รูเปียห์ ต่อ 1 บาท

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย

- ไม่มีรายงานการตรวจพบสารตกค้าง สารปนเปื้อน เชื้อจุลินทรีย์ หรือการที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานสุขอนามัยอื่น ๆ ในสินค้าเกษตรของไทยที่นำเข้ามายังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
- ไม่มีรายงานข้อมูลการตรวจพบสินค้าเกษตรและอาหารของไทยที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการนำเข้าอาหารของมาเลเซียเพิ่มเติม

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของอินโดนีเซีย

- รัฐบาลอินโดนีเซียเร่งยกระดับธรรมาภิบาลสินค้าน้ำตาลแห่งชาติ ควบคุมพื้นที่อุตสาหกรรมและคุ้มครองเกษตรกรรายย่อย

นาย Andi Amran Sulaiman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย เปิดเผยภายหลังเข้าร่วมการประชุมและการรับฟังความเห็นร่วมกับคณะกรรมการที่ 6 แห่งสภาผู้แทนราษฎรอินโดนีเซียว่า รัฐบาลอยู่ระหว่างเร่งปรับปรุง ธรรมาภิบาลสินค้าน้ำตาลระดับชาติ หลังภาคอุตสาหกรรมน้ำตาลเผชิญแรงกดดันตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ภาคต้นน้ำถึงปลายน้ำ โดยปัญหาสำคัญไม่ได้จำกัดอยู่เพียงที่ประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำเท่านั้น แต่ยังมี

รวมถึงความผิดปกติในระบบกระจายสินค้าและการค้าภายในประเทศ ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์หลัก 3 ประการ ได้แก่ 1) การฟื้นฟูพื้นที่ปลูกอ้อยที่เสื่อมสภาพ 2) การควบคุมการนำเข้าผ่านนโยบายข้อห้ามและข้อจำกัด (Lartas) และ 3) การฟื้นฟูอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งชาติ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและคุ้มครองเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยภายในประเทศ

ในส่วนของภาคต้นน้ำ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาพื้นที่ปลูกอ้อยที่เสื่อมสภาพในการให้ผลผลิต โดยผลการประเมินระดับประเทศ พบว่า อ้อยส่วนใหญ่ได้ผ่านช่วงอายุที่เหมาะสมต่อการให้ผลผลิตไปแล้ว และไม่สามารถให้ผลผลิตได้เต็มประสิทธิภาพอีกต่อไป ภายหลังการประเมินในปี 2568 รัฐบาลได้ตรวจสอบพื้นที่ปลูกอ้อยทั่วประเทศตาม ข้อสั่งการของประธานาธิบดี Prabowo Subianto และพบว่าอ้อยร้อยละ 70–80 อยู่ในสภาพไม่เหมาะสมต่อการผลิต จากพื้นที่ปลูกอ้อยทั่วประเทศประมาณ 500,000 เฮกตาร์ มีมากกว่า 300,000 เฮกตาร์ เป็นพื้นที่ปลูกอ้อยเก่าที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเพิ่มผลผลิต ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงจัดสรรงบประมาณ 1.7 ล้านล้านรูเปียห์ในปี 2568 เพื่อสนับสนุนโครงการฟื้นฟูพื้นที่ปลูกอ้อย และจะดำเนินการต่อเนื่องในปี 2569 โดยตั้งเป้าพื้นที่ปลูกอ้อยปีละ 100,000 เฮกตาร์ ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 3 ปี เพื่อเพิ่มผลผลิตและยกระดับรายได้ของเกษตรกร

ขณะเดียวกัน ในภาคปลายน้ำ รัฐบาลแสดงความกังวลต่อความผิดปกติในระบบการค้าน้ำตาล ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อเกษตรกรและอุตสาหกรรมภายในประเทศ แม้ความต้องการนำเข้าน้ำตาลจะเพิ่มขึ้น แต่ผลิตภัณฑ์น้ำตาลและกากน้ำตาลภายในประเทศกลับไม่สามารถระบายสู่ตลาดได้ตามปกติ โดยราคากากน้ำตาลซึ่งเคยอยู่ที่ 1,900 รูเปียห์ ต่อลิตร ได้ปรับลดลงเหลือเพียง 1,000 รูเปียห์ต่อลิตรในเดือนมีนาคม 2569 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของรัฐบาลในภาคน้ำตาล โดยบริษัท PTPN มีผลขาดทุนประมาณ 600,000 ล้านรูเปียห์ นอกจากนี้ รัฐบาลยังตรวจพบความผิดปกติในการกระจายน้ำตาลทรายขัดสีคุณภาพสูงสำหรับภาคอุตสาหกรรม ซึ่งรั่วไหลเข้าสู่ตลาดผู้บริโภคในฐานะน้ำตาลทรายขาวบริโภคในหลายพื้นที่ เช่น จังหวัดชวากลางและจังหวัดกาลิมันตันใต้ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาดังกล่าว ประธานาธิบดี Prabowo ได้สั่งการให้นำนโยบายข้อห้ามและข้อจำกัด (Lartas) มาใช้ควบคุมการไหลเวียนของน้ำตาล และปิดช่องว่างของการบิดเบือนในระบบการค้า พร้อมทั้งมอบหมายให้รัฐบาลศึกษาว่ามีบทบาทในการกำกับดูแลการกระจายสินค้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ รัฐบาลยังเตรียมดำเนินการฟื้นฟูอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งชาติในวงกว้าง เพื่อเสริมความแข็งแกร่งของระบบนิเวศอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่การผลิต โดย นาย Amran แสดงความเชื่อมั่นว่า หากดำเนินการทั้งสามด้านอย่างต่อเนื่อง อินโดนีเซียจะสามารถบรรลุการพึ่งพาตนเองด้านน้ำตาลทรายขาวบริโภคได้อย่างช้าภายในปีหน้า ปัจจุบัน อินโดนีเซียมีผลผลิตน้ำตาลระดับประเทศอยู่ในช่วง 2.6–2.7 ล้านตัน ขณะที่ความต้องการบริโภคน้ำตาลทรายขาวอยู่ที่ประมาณ 2.8–2.9 ล้านตัน ทำให้ยังมีส่วนต่างประมาณ 100,000–200,000 ตัน อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความต้องการใช้น้ำตาลทั้งหมดของประเทศ ซึ่งอยู่ที่ 6.7 ล้านตัน แบ่งเป็นน้ำตาลเพื่อการบริโภค 2.8 ล้านตัน และน้ำตาลสำหรับภาคอุตสาหกรรม 3.9 ล้านตัน อินโดนีเซียยังคงจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพการผลิตภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป: รัฐบาลอินโดนีเซียกำลังเร่งปฏิรูปภาคน้ำตาลแห่งชาติผ่านยุทธศาสตร์หลัก 3 ด้าน ได้แก่ การฟื้นฟูพื้นที่ปลูกอ้อยที่เสื่อมสภาพ การควบคุมการนำเข้าผ่านนโยบาย Lartas และการฟื้นฟูอุตสาหกรรมน้ำตาลทั้งระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลผลิตภายในประเทศ แก้ไขปัญหาความบกพร่องในระบบการค้าและการกระจายสินค้า ตลอดจนคุ้มครองเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในประเทศ ทั้งนี้ ความสำเร็จของการพึ่งพาตนเองด้านน้ำตาลอย่างยั่งยืนมิได้

ขึ้นอยู่กับ การเพิ่มผลผลิตเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงอาศัยระบบบริหารจัดการที่เป็นธรรม โปร่งใส และเอื้อต่อเกษตรกร ควบคู่กันไป

- กระทรวงเกษตรอินโดนีเซียผลักดันระบบบูรณาการโคเนื้อ-ปาล์มน้ำมัน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและเสริมความมั่นคงทางอาหาร

กระทรวงเกษตรอินโดนีเซียได้ผลักดันระบบบูรณาการโคเนื้อ-ปาล์มน้ำมัน (Cattle–Oil Palm Integration System: SISKa) ให้เป็นหนึ่งในมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ในการเพิ่มผลิตภาพภาคปศุสัตว์ และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ภายใต้การประชุมนานาชาติ The 3rd Integrated Cattle and Oil Palm Conference (ICOP) 2026 ณ เมืองเปอกันbaru จังหวัดเรียว

การประชุมดังกล่าวให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงกิจกรรมด้านปศุสัตว์กับพื้นที่สวนปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ลดต้นทุนการผลิต และสนับสนุนระบบการผลิตที่ยั่งยืน ทั้งนี้ นาย Rachmat Pambudy รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวางแผนพัฒนาแห่งชาติ/หัวหน้าสำนักงานวางแผนการพัฒนาแห่งชาติอินโดนีเซีย (Bappenas) ระบุว่า การเชื่อมโยงภาคปศุสัตว์กับภาคเกษตรกรรมเชิงอุตสาหกรรมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรภายในประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการมากยิ่งขึ้น

ระบบ SISKa มีเป้าหมายในการบูรณาการการเลี้ยงโคเนื้อเข้ากับพื้นที่สวนปาล์มน้ำมัน ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและเชิงระบบหลายประการ ได้แก่ การลดต้นทุนอาหารสัตว์ผ่านการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในสวนปาล์ม การเพิ่มผลิตภาพด้านปศุสัตว์ การใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างแหล่งรายได้เพิ่มเติมให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ นอกจากนี้ แนวทางดังกล่าวยังเอื้อต่อการพัฒนารูปแบบความร่วมมือทางธุรกิจใหม่ ๆ ที่มีเสถียรภาพและสามารถต่อยอดได้ในระยะยาว

ในส่วน of คณะผู้จัดงาน ICOP 2026 เห็นว่า การประชุมดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และมุมมองระหว่างภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคธุรกิจ เพื่อร่วมกันรับมือกับความท้าทายในภาคเกษตรและปศุสัตว์ โดย นาย Arifin Budiman Nugraha ประธานคณะกรรมการจัดงาน ระบุว่า การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และข้อคิดเห็นภายในที่ประชุมจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม และสนับสนุนความก้าวหน้าของระบบบูรณาการปศุสัตว์และพืชสวนทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

ขณะเดียวกัน ฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดเรียวประเมินว่า ระบบ SISKa เป็นโอกาสสำคัญสำหรับเกษตรกรและผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ โดยนาย Syahril Abdi เลขาธิการจังหวัดเรียว ระบุว่า จังหวัดเรียวมีศักยภาพสูงในการพัฒนาระบบ SISKa และเห็นว่าหัวข้อการประชุมซึ่งมุ่งเน้นการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารผ่านเกษตรกรรมเชิงพื้นที่ในระบบโคเนื้อ-ปาล์มน้ำมันแบบบูรณาการ มีความสอดคล้องอย่างใกล้ชิดกับลำดับความสำคัญด้านการพัฒนาของจังหวัด

โดยภาพรวม รัฐบาลอินโดนีเซียมุ่งใช้ระบบ SISKa เป็นแนวทางเชิงรูปธรรมในการสนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ไม่เพียงเพื่อเพิ่มผลผลิตเท่านั้น แต่ยังเพื่อคุ้มครองความต่อเนื่องของการประกอบอาชีพท่ามกลางความผันผวนของบริบทเศรษฐกิจโลก แนวทางดังกล่าวยังมุ่งยกระดับประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน เพิ่มผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแก่

เกษตรกร และเสริมสร้างระบบปศุสัตว์ให้มีความยืดหยุ่น เข้มแข็ง และเป็นมิตรต่อผู้ผลิตมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ มีความคาดหวังว่า ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคธุรกิจ จะช่วยผลักดันให้การดำเนินงานตามระบบ SSKA ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในหลายภูมิภาค และก่อให้เกิดผลเชิงประจักษ์ต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ พร้อมทั้งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายความมั่นคงทางอาหารของประเทศบนฐานโปรตีนจากสัตว์อย่างยั่งยืน

โดยสรุป: กระทรวงเกษตรอินโดนีเซียกำลังผลักดันระบบบูรณาการโคเนื้อ-ปาล์มน้ำมัน (SSKA) ให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาภาคปศุสัตว์อย่างยั่งยืน โดยมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ และเสริมสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร แนวทางดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากทั้งรัฐบาลกลาง ภาควิชาการ ภาคธุรกิจ และฝ่ายปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะจังหวัดเรียวซึ่งมีศักยภาพสูงในการขยายผล หากดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบ SSKA จะมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคปศุสัตว์ และการพัฒนาระบบการผลิตที่ยั่งยืนของอินโดนีเซียในระยะยาว

- **อินโดนีเซียส่งออกสินค้าสัตว์ปีกมูลค่า 18.2 พันล้านรูเปียห์ บ่งชี้ภาวะผลผลิตส่วนเกินและศักยภาพการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น**

การส่งออกสินค้าสัตว์ปีกของอินโดนีเซียจนถึงเดือนมีนาคม 2569 มีมูลค่า 18.2 พันล้านรูเปียห์ (ประมาณ 1 ล้านเหรียญสหรัฐ) บ่งชี้ถึงภาวะผลผลิตส่วนเกินที่แข็งแกร่ง และขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าปศุสัตว์อินโดนีเซียในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น โดยอินโดนีเซียส่งออกสินค้าสัตว์ปีกปริมาณรวม 545 ตัน ไปยังตลาดสำคัญ ได้แก่ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และติมอร์-เลสเต ทั้งนี้ ไก่เป็นสินค้าหลักในการส่งออก คิดเป็นปริมาณ 517 ตัน (ประมาณ 8.13 ล้านฟอง) ส่วนที่เหลือเป็น เนื้อไก่และผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าเพิ่ม

แนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่องดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของอินโดนีเซียในการบรรลุความพอเพียงด้านการผลิตโปรตีนจากสัตว์ โดยเฉพาะไก่และไข่ไก่ ควบคู่กับการขยายตลาดส่งออกไปยังต่างประเทศมากขึ้น ฐานการผลิตภายในประเทศที่เข้มแข็ง โดยมีผลผลิตเนื้อไก่เนื้ออยู่ที่ 4.29 ล้านตันต่อปี สูงกว่าการบริโภคภายในประเทศที่ 4.12 ล้านตันต่อปี และผลผลิตไข่ไก่อยู่ที่ 6.54 ล้านตันต่อปี สูงกว่าการบริโภคภายในประเทศที่ 6.47 ล้านตันต่อปี ช่วยให้อินโดนีเซียสามารถขยายการส่งออกได้โดยไม่กระทบต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ

นอกจากนี้ อินโดนีเซียยังเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาสินค้าสัตว์ปีกแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เช่น นักเก็ตและผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่น ๆ เพื่อยกระดับมูลค่าการส่งออกและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสัตว์ปีกภายในประเทศ แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขยายตลาดเชิงรุก การพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ และการเพิ่มความหลากหลายของสินค้า โดยยังคงรักษาเสถียรภาพของอุปทานอาหารภายในประเทศไว้ได้

โดยสรุป: การส่งออกสินค้าสัตว์ปีกของอินโดนีเซียที่มีมูลค่า 18.2 พันล้านรูเปียห์จนถึงเดือนมีนาคม 2569 เป็นสัญญาณสำคัญที่สะท้อนศักยภาพของภาคปศุสัตว์ของประเทศ โดยเฉพาะความสามารถในการผลิตไก่และไข่ไก่ได้เกินความต้องการภายในประเทศ ขณะเดียวกัน การขยายตลาดไปยังสิงคโปร์ ญี่ปุ่น และติมอร์-เลสเต รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูง จะช่วยเพิ่มรายได้จากการส่งออก เสริมความสามารถในการแข่งขัน และสนับสนุนบทบาทของอินโดนีเซียในตลาดสินค้าปศุสัตว์ระหว่างประเทศในระยะต่อไป

- รัฐมนตรีช่วยเกษตรอินโดนีเซียนำกิจกรรมปลูกข้าวพร้อมกันใน 16 จังหวัดจาก Jambi เพื่อรับมือผลกระทบจากเอลนีโญ

นาย Sudaryono รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย เป็นประธานกิจกรรมปลูกข้าวพร้อมกัน ซึ่งดำเนินการผ่านระบบออนไลน์ใน 16 จังหวัด ในฐานะมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐบาลเพื่อเพิ่มการผลิตอาหารแห่งชาติ ท่ามกลางความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กิจกรรมดังกล่าวมีศูนย์กลางอยู่ที่พื้นที่โครงการจัดทำแปลงนาข้าวประชาชน (Cetak Sawah Rakyat: CSR) ในอำเภอ Muara Bulian เขตปกครอง Batang Hari จังหวัด Jambi และมีการดำเนินกิจกรรมพร้อมกันในหลายพื้นที่ผ่านระบบออนไลน์

ในโอกาสดังกล่าว นาย Sudaryono ได้เร่งผลักดันการใช้ประโยชน์พื้นที่ภายใต้โครงการ CSR ในจังหวัด Jambi ให้เข้าสู่กระบวนการผลิตโดยเร็ว โดยตั้งเป้าให้พื้นที่ 5,000 เฮกตาร์สามารถเข้าสู่รอบการเพาะปลูกได้ทันที ทั้งนี้ การเร่งปลูกข้าวถือเป็นมาตรการสำคัญในการเตรียมรับมือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะภัยแล้งและปรากฏการณ์เอลนีโญ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการผลิตอาหาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรจึงเรียกร้องให้รัฐบาลท้องถิ่นเร่งเพิ่มการผลิตอาหารในช่วงที่ยังมีฝน โดยชี้ว่า การปลูกเร็วจะช่วยให้สามารถเก็บเกี่ยวได้เร็วขึ้น และยังมีพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้นเท่าใด ผลผลิตโดยรวมก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

กระทรวงเกษตรฯ ให้ความสำคัญกับการทำให้พื้นที่ที่จัดทำขึ้นภายใต้โครงการ CSR สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง มิใช่เพียงการจัดหาหรือเตรียมพื้นที่เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ กระทรวงเกษตรฯ จึงได้ระดมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร กลุ่ม Brigade Pangan (กองกำลังสนับสนุนด้านอาหาร) รวมถึงเครื่องมือและเครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อให้กระบวนการเพาะปลูกดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในระดับพื้นที่ การปลูกข้าวดำเนินการพร้อมกันโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ เช่น เครื่องปักดำข้าว และโดรนสำหรับหว่านเมล็ดพันธุ์หรือกระจายปุ๋ย แนวทางดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงภาคเกษตรให้ทันสมัย และช่วยลดข้อจำกัดจากปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร

นอกจากนี้ รัฐบาลยังเร่งใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำทุกประเภท เพื่อรองรับความเสี่ยงจากภัยแล้งที่อาจเกิดจากเอลนีโญ โดยมีการสำรวจแหล่งน้ำ จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำ ขุดเจาะบ่อ และใช้ประโยชน์จากน้ำในแม่น้ำ เพื่อให้พื้นที่ที่เตรียมไว้สามารถเพาะปลูกได้อย่างต่อเนื่อง นาย Sudaryono เน้นย้ำว่า ช่วงเวลาการเพาะปลูกเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรักษาระดับ การผลิต แม้รัฐบาลจะสามารถสนับสนุนเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยได้ แต่ไม่สามารถควบคุมปริมาณฝนได้ ดังนั้น เกษตรกรและรัฐบาลท้องถิ่นจึงควรใช้ช่วงเวลาที่เหมาะสมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ ในระดับประเทศ โครงการ CSR ดำเนินการใน 19 จังหวัด และตั้งเป้าให้พื้นที่ที่จัดทำแล้วทั้งหมดเข้าสู่รอบการเพาะปลูกโดยเร็ว เพื่อเสริมสร้างการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน

นาย Al Haris ผู้ว่าราชการจังหวัด Jambi เปิดเผยว่า ปัจจุบัน Jambi มีพื้นที่นามาตรฐานประมาณ 69,000 เฮกตาร์ ขณะที่พื้นที่นาที่มีอยู่จริงในปัจจุบันมีประมาณ 54,000 เฮกตาร์ โดยในปี 2568 โครงการ CSR สามารถเพาะปลูกได้ประมาณ 1,200 เฮกตาร์ และตั้งเป้าเพิ่มเป็น 4,100 เฮกตาร์ในปี 2569 อย่างไรก็ตาม ผลผลิตข้าวของจังหวัดในปัจจุบันยังรองรับความต้องการบริโภคภายในพื้นที่ได้เพียงประมาณร้อยละ 71 จึงยังมีส่วนขาดอีกราวร้อยละ 29 เพื่อบรรเทาปัญหาการพึ่งพาตนเองด้านข้าว ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด Jambi ระบุว่า รัฐบาลท้องถิ่นจะผลักดันการขยายพื้นที่เพาะปลูกและเพิ่มผลผลิต โดยส่งเสริมให้เกษตรกรปรับแนวคิดจากการปลูกปีละครั้งไปสู่การปลูกปีละสองถึงสามครั้ง พร้อมเสนอให้รัฐบาลกลางสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติม เช่น ระบบชลประทาน ถนนเพื่อการเกษตร และเครื่องอบลดความชื้นข้าว โดยเฉพาะในพื้นที่ Tanjung Jabung Timur เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติและเป้าหมาย Indonesia Emas 2045 (อินโดนีเซียสู่ยุคทอง ปี 2588)

โดยสรุป: การดำเนินกิจกรรมปลูกข้าวพร้อมกันใน 16 จังหวัดของอินโดนีเซียเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการเร่งเพิ่มการผลิตอาหารและเตรียมรับมือความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะภัยแล้งและปรากฏการณ์เอลนีโญ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์พื้นที่ภายใต้โครงการ CSR ให้เข้าสู่รอบการเพาะปลูกโดยเร็ว ควบคู่กับการสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตร แหล่งน้ำ เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และการมีส่วนร่วมของรัฐบาลท้องถิ่น ทั้งนี้ ความสำเร็จของโครงการขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นดำเนินงานในระดับพื้นที่ การบริหารจัดการน้ำ และการเพิ่มรอบการเพาะปลูก ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญต่อการรักษาเสถียรภาพการผลิตข้าวและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของอินโดนีเซียในระยะต่อไป

5. นโยบายและประเด็นที่อินโดนีเซียให้ความสนใจ

ด้านการเกษตร

- **จากสวนสู่พลังงาน:** การพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำเป็นกุญแจสำคัญสู่การพึ่งพาตนเองของอินโดนีเซีย

รัฐบาลอินโดนีเซียเร่งขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำในภาคพืชเศรษฐกิจ ในฐานะยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อเสริมสร้างการพึ่งพาตนเองด้านพลังงาน และเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าโภคภัณฑ์ภายในประเทศ ท่ามกลางแรงกดดันจากสถานการณ์โลกและการพึ่งพาพลังงานฟอสซิล แนวทางดังกล่าวทำให้ภาคพืชเศรษฐกิจไม่ได้มีบทบาทเพียงฐานการผลิตวัตถุดิบเท่านั้น หากแต่เป็นรากฐานสำคัญของห่วงโซ่อุปทานพลังงานรูปแบบใหม่ที่ใช้ทรัพยากรภายในประเทศเป็นฐานการผลิต นโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของประธานาธิบดี Prabowo Subianto ซึ่งได้รับการผลักดันผ่านนโยบายระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจด้วยการเสริมสร้างอุตสาหกรรมปลายน้ำ และลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงาน

นาย Andi Amran Sulaiman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย ระบุว่า กระบวนทัศน์การพัฒนาภาคพืชเศรษฐกิจจำเป็นต้องเปลี่ยนจากการผลิตวัตถุดิบไปสู่การแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง โดยพืชเศรษฐกิจเชิงยุทธศาสตร์หลายชนิด เช่น ปาล์มน้ำมัน อ้อย ข้าวโพด และมันสำปะหลัง กำลังถูกกำหนดให้เป็นฐานสำคัญของการพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพ ทั้งไบโอดีเซลและไบโอเอทานอล การใช้ประโยชน์จากสินค้าเกษตรภายในประเทศถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างสัดส่วนพลังงานชีวภาพในโครงสร้างพลังงานแห่งชาติ และลดการพึ่งพาพลังงานฟอสซิล ขณะเดียวกัน รัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างภาคต้นน้ำผ่านการเพิ่มผลผลิตและผลิตภาพ รวมถึงการเร่งรัดโครงการปลูกทดแทนปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อย (People's Palm Oil Replanting Program: PSR) การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนการกำกับดูแลใบอนุญาตและการรับรองความยั่งยืน เช่น มาตรฐานน้ำมันปาล์มยั่งยืนของอินโดนีเซีย (Indonesian Sustainable Palm Oil: ISPO)

สำหรับสินค้าอ้อย รัฐบาลอินโดนีเซียยังผลักดันการเร่งบรรลุเป้าหมายการพึ่งพาตนเองด้านน้ำตาล ควบคู่กับการรองรับความต้องการใช้ไบโอเอทานอล ผ่านโครงการรื้อและปลูกอ้อยใหม่ (bongkar ratoon) และการขยายพื้นที่เพาะปลูกอ้อยในระดับประเทศให้ได้ถึง 200,000 เฮกตาร์ นอกจากนี้ การปรับปรุงฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านพืชเศรษฐกิจยังเป็นการกิจสำคัญ เพื่อให้การวางแผนมีความแม่นยำและยั่งยืนมากขึ้น โดยเฉพาะการสนับสนุนความร่วมมือด้านวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมพลังงานชีวภาพ ทั้งนี้ การบูรณาการตั้งแต่การผลิต การแปรรูป ไปจนถึงการใช้ประโยชน์ จะช่วยให้การพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำในภาคพืชเศรษฐกิจเป็นรากฐานเชิงยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารไปพร้อมกัน ตลอดจนสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ทั่วถึงและยั่งยืน

โดยสรุป: การเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในภาคพืชเศรษฐกิจของอินโดนีเซียเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการยกระดับสินค้าเกษตรจากวัตถุดิบไปสู่ผลิตภัณฑ์พลังงานชีวภาพที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยเฉพาะไบโอดีเซลและไบโอเอทานอลจากปาล์มน้ำมัน อ้อย ข้าวโพด และมันสำปะหลัง หากอินโดนีเซียสามารถเพิ่มผลิตภาพภาคต้นน้ำ เร่งรัดการปลูกทดแทนปาล์มน้ำมัน ขยายพื้นที่อ้อย และพัฒนาระบบข้อมูลพืชเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดการพึ่งพาพลังงานฟอสซิล เสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร และสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของประเทศในระยะต่อไป

- **อินโดนีเซียเร่งยกระดับระบบตรวจสอบย้อนกลับปาล์มน้ำมันเพื่อรักษาการเข้าถึงตลาดยุโรปภายใต้กฎระเบียบ EUDR**

อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซียกำลังเผชิญแรงกดดันเพิ่มขึ้นจากการบังคับใช้กฎระเบียบสหภาพยุโรปว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการทำลายป่าไม้ (European Union Deforestation Regulation: EUDR) ซึ่งกำหนดให้สินค้าที่เข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปต้องสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ถึงแหล่งผลิต เพื่อพิสูจน์ว่าสินค้านั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับการทำลายป่าไม้หรือการเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ ด้วยเหตุนี้ ระบบตรวจสอบย้อนกลับของปาล์มน้ำมันจึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรักษาการเข้าถึงตลาดส่งออก โดยเฉพาะตลาดยุโรป และเป็นประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ต่อความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันอินโดนีเซียในเวทีการค้าโลก

นาย Windrawan Inantha ที่ปรึกษาเชิงยุทธศาสตร์ของ CECT Sustainability มหาวิทยาลัย Trisakti ระบุว่า ระบบตรวจสอบย้อนกลับของปาล์มน้ำมันในปัจจุบันเกิดจากแรงกดดันด้านการเข้าถึงตลาดและธรรมาภิบาลระดับโลก มากกว่าการผลักดันจากผู้บริโภคภายในประเทศ สะท้อนให้เห็นว่าสหภาพยุโรปมิได้เป็นเพียงตลาดปลายทางของสินค้าเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางมาตรฐานการกำกับดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันโลก ภายใต้บริบทดังกล่าว ความสามารถในการจัดเตรียมข้อมูลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีหลักฐานรองรับ จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับผู้ประกอบการอินโดนีเซียในการรักษาความต่อเนื่องของการส่งออก

อย่างไรก็ตาม ความท้าทายสำคัญของอินโดนีเซียอยู่ที่โครงสร้างอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันภายในประเทศ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณร้อยละ 42 อยู่ภายใต้การดูแลของเกษตรกรรายย่อย กลุ่มดังกล่าวถือเป็นจุดเปราะบางที่สุดในห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากยังเผชิญข้อจำกัดด้านเอกสารสิทธิ์ที่ดิน ศักยภาพทางเทคนิค และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ขณะที่ระบบตรวจสอบย้อนกลับภายใต้ข้อกำหนดของ EUDR ต้องอาศัยข้อมูลพิกัดภูมิศาสตร์ที่แม่นยำ การจัดทำแผนที่แปลงปลูก และการจัดเก็บข้อมูลดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ซึ่งโดยทั่วไปสามารถดำเนินการได้ง่ายกว่าในกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ เมื่อเทียบกับเกษตรกรรายย่อยหรือเกษตรกรอิสระ

ในบริบทดังกล่าว บทบาทของ สำนักงานบริหารกองทุนปาล์มน้ำมัน (Badan Pengelola Dana Perkebunan: BPDP) ถูกมองว่ามีความสำคัญในฐานะกลไกเร่งการเปลี่ยนผ่านของภาคอุตสาหกรรม โดยมีข้อเสนอให้กำหนดความพร้อมด้านระบบตรวจสอบย้อนกลับเป็นเงื่อนไขสำคัญในการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ เช่น การปลูกทดแทนปาล์มน้ำมันและการให้ความช่วยเหลือด้านโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ BPDP ยังได้รับการเสนอให้มีบทบาทในการเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลของเกษตรกร ตั้งแต่การจัดทำแผนที่สวนปาล์มไปจนถึงการทำเอกสารการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบดิจิทัล

ขณะเดียวกัน การพัฒนาระบบดิจิทัล เช่น การยกระดับมาตรฐานน้ำมันปาล์มยั่งยืนของอินโดนีเซีย (Indonesian Sustainable Palm Oil: ISPO) ในรูปแบบที่เชื่อมโยงกับระบบ WebGIS ถือเป็นทิศทางเชิงบวกในการเสริมสร้างความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือของห่วงโซ่อุปทาน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาดังกล่าวจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับ

การสนับสนุนด้านงบประมาณและการดำเนินงานจริงในระดับพื้นที่ เพื่อให้ระบบตรวจสอบย้อนกลับสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เพียงการจัดทำระบบข้อมูลในเชิงเทคนิคเท่านั้น

สำหรับเกษตรกรรายย่อย การสนับสนุนด้านการทำแผนที่แปลงปลูก การจัดเก็บข้อมูลพิกัดภูมิศาสตร์ การยกระดับเอกสารสิทธิ์หรือเอกสารประกอบการผลิต และการทำเอกสารดิจิทัลของกลุ่มเกษตรกร จะเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันมิให้เกษตรกรกลุ่มดังกล่าวถูกกันออกจากห่วงโซ่อุปทานโลก ทั้งนี้ หากผลผลิตจากสวนที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ยังได้รับราคาหรือแรงจูงใจไม่แตกต่างจากผลผลิตที่ไม่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบที่โปร่งใสและตรวจสอบได้อาจดำเนินไปอย่างล่าช้า

โดยสรุป: การปฏิบัติตามกฎระเบียบ EUDR กำลังกลายเป็นความท้าทายสำคัญของภาคปาล์มน้ำมันอินโดนีเซีย โดยเฉพาะด้านการพิสูจน์แหล่งที่มา การตรวจสอบย้อนกลับถึงแปลงปลูก และการยืนยันว่าผลผลิตมิได้เกี่ยวข้องกับการทำลายป่าไม้หรือการเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ หากอินโดนีเซียสามารถพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลที่เชื่อมโยงกับมาตรฐาน ISPO สนับสนุนเกษตรกรรายย่อย และสร้างแรงจูงใจทางเศรษฐกิจให้แก่ผลผลิตที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ จะช่วยลดความเสี่ยงต่อการสูญเสียตลาดส่งออกสำคัญ เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และรักษาบทบาทของอินโดนีเซียในฐานะผู้ผลิตและส่งออกปาล์มน้ำมันรายสำคัญของโลกในระยะต่อไป

- **หัวหน้า BPJPH และรัฐมนตรีการค้าอินโดนีเซียประสานความร่วมมือ เตรียมบังคับใช้การรับรองฮาลาลสำหรับสินค้านำเข้า-ส่งออก**

นาย Ahmad Haikal Hasan หัวหน้าหน่วยงานรับรองผลิตภัณฑ์ฮาลาลของอินโดนีเซีย (The Halal Product Assurance Organizing Agency: BPJPH) และนาย Budi Santoso รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าอินโดนีเซีย ได้จัดการประชุมร่วมกันเพื่อหารือเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการบังคับใช้การรับรองฮาลาลสำหรับผลิตภัณฑ์นำเข้าและส่งออก โดยมีเป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในหลายภาคส่วน ท่ามกลางแนวโน้มการขยายตัวของการค้าโลก และรองรับการบังคับใช้ข้อกำหนดฮาลาลภาคบังคับในวันที่ 18 ตุลาคม 2569 ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวให้ความสำคัญกับการปรับประสานนโยบายและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินการรับรองฮาลาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการประชุมครั้งนี้ นาย Haikal ระบุว่า ในช่วงสำคัญของการเตรียมบังคับใช้ข้อกำหนดการรับรองฮาลาล การประสานงานระหว่างกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของนโยบาย และการสร้างความชัดเจนให้แก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ที่ดำเนินกิจกรรมนำเข้าและส่งออก ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นเชิงยุทธศาสตร์หลายด้าน ได้แก่ ความพร้อมเชิงนโยบาย การปรับประสานกฎระเบียบ และการบริหารจัดการฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์นำเข้าและส่งออกที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านหลักประกันผลิตภัณฑ์ฮาลาล นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการบูรณาการระบบข้อมูลและการเร่งรัดบริการที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนความคล่องตัวของการเคลื่อนย้ายสินค้าข้ามพรมแดน

ในโอกาสเดียวกัน นาย Budi ระบุว่า ภาคการค้าของอินโดนีเซียกำลังอยู่ในช่วงเร่งขยายตัว ดังนั้น การรับรองฮาลาลจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการยกระดับคุณภาพสินค้า และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อผลิตภัณฑ์อินโดนีเซียในตลาดโลก ทั้งนี้ BPJPH และกระทรวงการค้าอินโดนีเซียเห็นพ้องกันว่า การบังคับใช้ข้อกำหนดฮาลาลไม่ควรเป็นอุปสรรคทางการค้า หากแต่ควรทำหน้าที่เป็นกลไกเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์อินโดนีเซียในตลาดระหว่างประเทศ ด้วย

เหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการเชิงรูปธรรม ทั้งการยกระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ การเร่งรัดกระบวนการรับรองฮาลาล และ การเสริมสร้างระบบกำกับดูแลแบบบูรณาการ

ภายหลังการประชุม BPJPH และกระทรวงการค้าจะเพิ่มความร่วมมือเชิงเทคนิคในด้านการปรับประสานกฎระเบียบ การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการลดความซับซ้อนของกระบวนการบริการที่เกี่ยวข้องกับการรับรองฮาลาล สำหรับผลิตภัณฑ์นำเข้าและส่งออก แนวทางดังกล่าวมีเป้าหมายให้การบังคับใช้มาตรการรับรองฮาลาลดำเนินไปอย่างบูรณาการมากขึ้น ควบคู่กับการรักษาความคล่องตัวของการเคลื่อนย้ายสินค้าในกิจกรรมการค้าระหว่างประเทศ

โดยสรุป: การประสานงานระหว่าง BPJPH และกระทรวงการค้าอินโดนีเซียแสดงถึงความพยายามของรัฐบาล ในการเตรียมความพร้อมก่อนการบังคับใช้ข้อกำหนดการรับรองฮาลาลสำหรับผลิตภัณฑ์นำเข้าและส่งออกในวันที่ 18 ตุลาคม 2569 โดยให้ความสำคัญกับการทำให้มาตรการดังกล่าวไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้า แต่เป็นกลไกเพิ่มมูลค่าและเสริมความเชื่อมั่นต่อผลิตภัณฑ์อินโดนีเซียในตลาดโลก ทั้งนี้ การปรับประสานกฎระเบียบ การบูรณาการระบบข้อมูล การเร่งรัดบริการรับรอง และการสร้างความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ จะเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการบังคับใช้มาตรการฮาลาลในระยะต่อไป

- **รัฐมนตรีเกษตรอินโดนีเซียระดมผู้บริหารเขต 170 คน เสริมระบบชลประทานและภาคพืชเศรษฐกิจ รักษาเสถียรภาพการผลิตอาหารแห่งชาติ**

ในการประชุมประสานงานระดับชาติว่าด้วยการเตรียมรับมือภัยแล้งปี 2569 ณ สำนักงานใหญ่กระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย นาย Andi Amran Sulaiman รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย ได้ประชุมร่วมกับผู้บริหารเขตระดับอำเภอ ประมาณ 170 คนจากทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อเร่งขับเคลื่อนโครงการพัฒนาระบบชลประทานและการพัฒนาภาคพืชเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นมาตรการเชิงยุทธศาสตร์ในการรักษาเสถียรภาพการผลิตอาหารของประเทศ การดำเนินการดังกล่าวให้ความสำคัญกับบทบาทของรัฐบาลท้องถิ่นในการกำกับดูแลพื้นที่ผลิตอาหารหลัก เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเตรียมรับมือกับภาวะภัยแล้ง

นาย Amran เน้นย้ำว่า การมีส่วนร่วมโดยตรงของผู้นำท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญในการเร่งรัดให้โครงการของรัฐบาลกลางเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในระดับพื้นที่ ตั้งแต่การเสริมสร้างระบบชลประทานไปจนถึงการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรอินโดนีเซียได้จัดสรรงบประมาณมากกว่า 3 ล้านล้านรูเปียห์ เพื่อยกระดับระบบชลประทานภาคการเกษตร ครอบคลุมการฟื้นฟูโครงข่ายชลประทาน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการติดตั้งระบบสูบน้ำ รวมพื้นที่เป้าหมายสูงสุด 1.5 ล้านเฮกตาร์ นอกจากนี้ รัฐบาลยังเตรียมจัดหาเครื่องสูบน้ำประมาณ 80,000 หน่วย โดยตั้งเป้าให้สามารถส่งน้ำครอบคลุมพื้นที่เกือบ 1 ล้านเฮกตาร์ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเพิ่มดัชนีการเพาะปลูก

อย่างไรก็ตาม การจัดสรรงบประมาณจะไม่ดำเนินการในลักษณะแบ่งเท่ากันทุกพื้นที่ หากแต่จะพิจารณาจากศักยภาพของแต่ละภูมิภาคและระดับความมุ่งมั่นของรัฐบาลท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยรัฐมนตรีเกษตรอินโดนีเซียระบุว่า กระทรวงเกษตรฯ จะเร่งรัดกระบวนการสนับสนุนให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ในด้านการผลิต กระทรวงเกษตรฯ ยังตั้งเป้าพัฒนาพื้นที่นาข้าวใหม่จำนวน 30,000 เฮกตาร์ เพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตของประเทศ ควบคู่กับการกระจายเมล็ดพันธุ์ทดแทนอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับดัชนีการเพาะปลูกจากปีละหนึ่งครั้งเป็นสองถึงสามครั้ง โดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรแห้งแล้งและพื้นที่ที่ยังมีศักยภาพในการเพิ่มรอบการเพาะปลูก

ในด้านสถานการณ์อาหาร นาย Amran ยืนยันว่า การผลิตและปริมาณสำรองอาหารแห่งชาติยังอยู่ในระดับปลอดภัย โดยคาดว่าปริมาณสำรองจะเพิ่มขึ้นแต่ละระดับ 5 ล้านตันในระยะอันใกล้ ขณะเดียวกัน ผลผลิตที่ยังคงอยู่ในแปลงเพาะปลูก (standing crop) มีประมาณ 11 ล้านตัน ส่วนปริมาณสำรองในภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร และบริการจัดเลี้ยง (HORECA) อยู่ที่ประมาณ 12.5 ล้านตัน เมื่อรวมทั้งหมดแล้วอาจเพียงพอสำหรับระยะเวลาประมาณ 11 เดือน ซึ่งมากกว่าระยะเวลาที่คาดการณ์ว่าเอลนีโญจะส่งผลกระทบต่อประมาณ 6 เดือน สถานการณ์ดังกล่าวจึงช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นต่อเสถียรภาพด้านอาหารของอินโดนีเซียในช่วงฤดูแล้ง

นอกจากพืชอาหารแล้ว รัฐบาลยังเร่งเสริมสร้างภาคพืชเศรษฐกิจ โดยจัดสรรงบประมาณ 9.95 ล้านล้านรูเปียห์ ในช่วงปีงบประมาณ 2569–2570 เพื่อสนับสนุนสินค้าเกษตรยุทธศาสตร์ ได้แก่ อ้อย โกโก้ มะพร้าว กาแฟ จันทน์เทศ และมะม่วงหิมพานต์ โดยตั้งเป้าพัฒนาพื้นที่รวม 870,000 เฮกตาร์ รัฐมนตรีเกษตรอินโดนีเซียระบุว่า งบประมาณดังกล่าวเป็นเงินสนับสนุนโดยตรงแก่ประชาชน อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของโครงการไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของงบประมาณเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของการดำเนินงานในพื้นที่เป็นสำคัญ โดยเฉพาะการปรับปรุงพื้นที่เพาะปลูก การเปลี่ยนพันธุ์พืช และการแก้ไขปัญหาผลผลิตต่ำ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของเกษตรกรและความสามารถในการจัดหาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย

นอกจากนี้ นาย Amran ยังเน้นย้ำถึงความรับผิดชอบของรัฐบาลท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์จากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยระบุว่าบางโครงการยังไม่สามารถก่อสร้างได้ แม้จะมีการจัดสรรงบประมาณแล้ว จึงไม่ควรผลักภาระทั้งหมดไปยังรัฐบาลกลาง ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นจะเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาเสถียรภาพการผลิต ยกกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกร และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติของอินโดนีเซียในระยะต่อไป

โดยสรุป: มาตรการดังกล่าวสะท้อนความพยายามของรัฐบาลอินโดนีเซียในการรับมือกับความเสี่ยงจากภัยแล้งและความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ ผ่านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น โดยเน้นทั้งการยกระดับระบบชลประทาน การขยายพื้นที่เพาะปลูก การเพิ่มรอบการผลิต และการสนับสนุนพืชเศรษฐกิจสำคัญ การดำเนินงานดังกล่าวไม่เพียงมีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพการผลิตอาหารและปริมาณสำรองภายในประเทศเท่านั้น แต่ยังมุ่งเพิ่มรายได้และความมั่นคงทางอาชีพของเกษตรกรในระยะยาว ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติของอินโดนีเซียอย่างยั่งยืน

ด้านการประมง

รัฐบาลอินโดนีเซียได้ออกข้อบังคับรัฐบาล (Government Regulation) ฉบับที่ 11 ปี 2023 ว่าด้วยนโยบายการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง (Quota Based Fishing Zone Policy – PIT) ซึ่งสาระสำคัญในข้อบังคับ มาตรา 1 ว่าด้วยการทำประมงที่มีการควบคุมและทำประมง/จับสัตว์น้ำตามสัดส่วนเขตน้ำในการทำประมงตามโควตาที่ได้รับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและสภาพแวดล้อม ตลอดจนการกระจายการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างเท่าเทียมกัน โดยกำหนดเขตน้ำในการทำประมงเป็น 6 โซน ได้แก่

- โซนที่ 1 เขตการจัดการประมงสาธารณรัฐอินโดนีเซีย WPPNRI 711 น่านน้ำช่องแคบการีมาตา และน่านน้ำนาตูนาเหนือ
- โซนที่ 2 WPPNRI 716 น่านน้ำสุลาเวสี และตอนเหนือของเกาะฮัลมาเฮรา และ WPPNRI 717 น่านน้ำอ่าว เซนตราวาซีย และคาบมหาสมุทรแปซิฟิก และทะเลน้ำลึกมหาสมุทรแปซิฟิก

- โซนที่ 3 WPPNRI 715 น่านน้ำอ่าวโตมิ นิ ทะเลมาลุก ทะเลฮัลมาเฮรา ทะเลเซรัม และอ่าวบีราว และ WPPNRI 718 น่านน้ำทะเลอารู ทะเลอาราฟูรา และทะเลติมอร์ในส่วนตะวันออก WPPNRI 714 น่านน้ำอ่าวโตโล และทะเลบันดา
- โซนที่ 4 WPPNRI 572 น่านน้ำมหาสมุทรอินเดียตอนตะวันตกของเกาะสุมาตรา และช่องแคบซุนดา และ WPPNRI 573 น่านน้ำมหาสมุทรอินเดีย ตอนใต้ของเกาะชวาจนถึงตอนใต้ของเกาะนุซาเตงการา ทะเลซาเว และทะเลติมอร์ตอนตะวันตก และทะเลน้ำลึกมหาสมุทรอินเดีย
- โซนที่ 5 WPPNRI 571 น่านน้ำช่องแคบมาลากา และทะเลอันดามัน และ
- โซนที่ 6 WPPNRI 712 น่านน้ำทะเลชวา และ WPPNRI 713 น่านน้ำช่องแคบมากาซาร์ อ่าวโบเน ทะเลฟลอเรส และทะเลบาห์ลี

กฎข้อบังคับ (PP) ฉบับที่ 11 ปี 2023 ว่าด้วยนโยบายการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง (Quota Based Fishing Zone Policy – PIT) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประมงโดยรวมตามโควตาสัตว์น้ำที่จับได้ ซึ่งประธานาธิบดีอินโดนีเซียได้ลงนามในกฎข้อบังคับดังกล่าวแล้ว และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2566 ที่ผ่าน มา โดยกระทรวงกิจการทางทะเลและประมงยังคงจัดทำกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ในเขต พื้นที่ทำการประมงของอินโดนีเซีย ได้แก่ โซน 1 โซน 2 โซน 3 และโซน 4 ตามลำดับ โควตาการทำประมงแบ่ง ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) โควตาชาวประมงพื้นบ้าน (<12 ไมล์ทะเล) 2) โควตาอุตสาหกรรม (> 12 ไมล์ ทะเล) และ 3) โควตากิจกรรมที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ (ถ้า < 12 ไมล์ทะเล ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด และถ้า > 12 ไมล์ทะเล ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงกิจการทางทะเลและประมง) นอกจากนี้ สำหรับชาวประมง ขนาดเล็กที่มีเรือประมงขนาดระวางน้อยกว่า 5 ตันกรอส จะได้รับผลประโยชน์หลายประการจากนโยบายการจัดสรร พื้นที่และโควตาการทำประมง อาทิ ไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขการเก็บภาษี (Non-Tax State Revenue) และสามารถ ใช้ประโยชน์ได้ทั้งโควตาอุตสาหกรรมและโควตาชาวประมงพื้นบ้าน

นอกจากนี้ ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รวบรวมกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย ภายใต้นโยบายการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมง และได้ดำเนินการแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. Regulation of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia No. 1/2023 concerning Procedures for Determining the Fish Production Value at the Time of Landing
2. Regulation of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia No. 2/2023 concerning Requirements and Procedures of Tariff Imposition on Type on Non-Tax State Revenue that Apply to Ministry of Marine and Affairs and Fisheries which Originate from Utilization of Fisheries Resources
3. Government Regulation of The Republic of Indonesia No.11/2023 concerning Quota-Based Fishing
4. Regulations of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia No.28/2023 concerning Regulations for Implementing Government Regulation Number 11 of 2023 concerning Quota-Based Fishing
5. Regulation of The Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia No. 36 of 2023 concerning of Fishing Gear and Fishing Auxiliary Device Placement in Quota-Based Fishing Zone and Fisheries Management Area of the Republic Indonesia in Inland Water

6. Decree of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia No. 187/2023 concerning Base Ports in Quota - Based Fishing Zones and Base Ports that Have Fulfilled Post-Production Withdrawal Requirements (ประกาศใช้แทน Decree of the MMAF of the Republic of Indonesia No. 4/2023 และ No. 139/2023 concerning Fish Reference Price)

7. Decree of the Minister of Marine Affairs and Fisheries of the Republic of Indonesia No. 199/2023 concerning Fish Reference Price (ประกาศใช้แทน Decree of the MMAF of the Republic of Indonesia No. 21/2023 และ No. 140/2023 concerning Fish Reference Price)

ซึ่งฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จะติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับการประกาศและมีผลบังคับใช้ของกฎกระทรวง กิจการทางทะเลและประมงที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมให้ทราบต่อไป

• อินโดนีเซียยกระดับศักยภาพการส่งออกสินค้าประมงผ่านระบบดิจิทัล STELINA

กระทรวงกิจการทางทะเลและประมงของอินโดนีเซีย (Ministry of Marine Affairs and Fisheries: KKP) กำลังเร่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ประมงอินโดนีเซียในตลาดโลก ผ่านการใช้ระบบดิจิทัลด้านความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับที่เรียกว่า STELINA (Sistem Ketelusuran dan Logistik Ikan Nasional) ซึ่งเป็นระบบความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับและโลจิสติกส์ปลาระดับชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ประมงของอินโดนีเซียสามารถตอบสนองมาตรฐานด้านความโปร่งใสที่ตลาดโลกให้ความสำคัญมากขึ้น

ระบบ STELINA ได้รับการออกแบบให้เป็นแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการบันทึกข้อมูลและการตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่อุปทานประมง ตั้งแต่แหล่งที่มาของวัตถุดิบ การบริหารสินค้าคงคลัง กระบวนการผลิต ไปจนถึงการจำหน่ายทั้งในตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออก การบูรณาการข้อมูลดังกล่าวช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถติดตามที่มาและเส้นทางของผลิตภัณฑ์ประมงได้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการธุรกิจประมงในแต่ละขั้นตอน

นอกจากนี้ STELINA ยังมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการยืนยันว่า ผลิตภัณฑ์ประมงมาจากแหล่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับแนวทางการใช้ทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน โดยระบบดังกล่าวช่วยติดตามแหล่งที่มาและการเคลื่อนย้ายของผลิตภัณฑ์ในห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนสนับสนุนการรักษาคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าให้ถึงมือผู้บริโภคในสภาพที่เหมาะสม

ในเชิงนโยบาย การพัฒนาระบบ STELINA สอดคล้องกับความพยายามของ KKP ในการยกระดับมาตรฐานการค้าสินค้าประมงของอินโดนีเซียให้ทันต่อข้อกำหนดของตลาดระหว่างประเทศ โดยเฉพาะมาตรฐานด้านความโปร่งใส การตรวจสอบย้อนกลับ ความปลอดภัยอาหาร และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างรับผิดชอบ ทั้งนี้ อินโดนีเซียได้กำหนดกรอบทางกฎหมายสำหรับระบบดังกล่าวผ่านกฎกระทรวงกิจการทางทะเลและประมง ฉบับที่ 32 ปี 2024 ว่าด้วยระบบความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับและโลจิสติกส์ปลาระดับชาติ ซึ่งครอบคลุมประเด็นข้อมูลการตรวจสอบย้อนกลับ การดำเนินระบบ การติดตามประเมินผล และการกำกับดูแล

ในระยะต่อไป การใช้ระบบดิจิทัล STELINA จะเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์ประมงอินโดนีเซียในตลาดโลก โดยเฉพาะในช่วงที่ผู้ซื้อและประเทศคู่ค้าให้ความสำคัญกับหลักฐานเชิงข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา ความถูกต้องตามกฎหมาย และความยั่งยืนของทรัพยากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลดังกล่าวจึงไม่

เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของห่วงโซ่อุปทานเท่านั้น แต่ยังช่วยสนับสนุนภาพลักษณ์ของอินโดนีเซียในฐานะผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ประมงที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

โดยสรุป: การพัฒนาระบบดิจิทัล STELINA ของกระทรวงกิจการทางทะเลและประมงอินโดนีเซียเป็นมาตรการสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคประมงในตลาดโลก โดยเน้นการบูรณาการข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน การตรวจสอบย้อนกลับ ความถูกต้องตามกฎหมาย ความปลอดภัยอาหาร และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน หากอินโดนีเซียสามารถผลักดันให้ผู้ประกอบการใช้งานระบบดังกล่าวได้อย่างครอบคลุม จะช่วยยกระดับความน่าเชื่อถือของสินค้าประมงอินโดนีเซีย และสนับสนุนการรักษาการเข้าถึงตลาดส่งออกในระยะต่อไป

- **อินโดนีเซียเรียกร้องให้เสริมสร้างการกำกับดูแลประมงข้ามพรมแดน**

อินโดนีเซีย โดยกระทรวงกิจการทางทะเลและประมง (Ministry of Marine Affairs and Fisheries: KKP) ผลักดันให้ประเทศสมาชิกแผนปฏิบัติการระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมการทำประมงอย่างรับผิดชอบ รวมถึงการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม หรือ Regional Plan of Action to Promote Responsible Fishing Practices including Combating IUU Fishing: RPOA-IUU เสริมสร้างการกำกับดูแลด้านประมงข้ามพรมแดนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

นาย Pung Nugroho Saksono อธิบดีกรมกำกับดูแลทรัพยากรทางทะเลและประมง (Directorate General of Marine and Fisheries Resources Surveillance: PSDKP) ระบุในแถลงการณ์ ณ กรุงจาการ์ตา เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2569 ว่า การยกระดับกลไกกำกับดูแลระหว่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากอาชญากรรมด้านประมงมักเกิดขึ้นข้ามเขตอำนาจอธิปไตย และไม่สามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพหากปราศจากความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ได้ยกกรณีเรือ MV Run Zeng 03 สัญชาติรัสเซีย ซึ่งถูกจับกุมเมื่อเดือนพฤษภาคม 2567 จากการทำประมงผิดกฎหมายในน่านน้ำอินโดนีเซียและอีกหลายประเทศ อีกทั้งยังมีข้อบ่งชี้เกี่ยวกับความผิดอาญาด้านค้ามนุษย์ (Tindak Pidana Perdagangan Orang: TPPO)

เพื่อเสริมสร้างกลไกดังกล่าว อินโดนีเซียร่วมกับพันธมิตรระหว่างประเทศจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคว่าด้วยอาชญากรรมในภาคประมง (Regional Workshop on Crimes in the Fisheries Sector) ที่จังหวัดบาห์ลี ระหว่างวันที่ 14–16 เมษายน 2569 โดยมีผู้เข้าร่วม 28 คนจากประเทศสมาชิก RPOA-IUU จำนวน 7 ประเทศ พร้อมด้วยผู้เชี่ยวชาญจาก Australian National Centre for Ocean Resources and Security, University of Wollongong ประเทศออสเตรเลีย องค์การตำรวจอาชญากรรมระหว่างประเทศ (International Criminal Police Organization: Interpol) สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) และ International Monitoring, Control and Surveillance Network

นาย Saiful Umam เลขาธิการกรม PSDKP ในฐานะผู้อำนวยการบริหารสำนักเลขาธิการ RPOA-IUU กล่าวเพิ่มเติมว่า กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศมีความจำเป็นต่อการสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะการไล่ติดตามเรือโดยทันที หรือ hot pursuit ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวกรองด้านประมงระหว่างประเทศ เพื่อให้การจัดการอาชญากรรมในภาคประมงมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ RPOA-IUU จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2550 ที่จังหวัดบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในฐานะพันธมิตรระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมการทำประมงอย่างรับผิดชอบ และต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) โดยมีประเทศสมาชิก 11 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย

มาเลเซีย ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ติมอร์-เลสเต ไทย และเวียดนาม ทั้งนี้ อินโดนีเซียทำหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการของ RPOA-IUU

โดยสรุป: การเรียกร้องของอินโดนีเซียให้ประเทศสมาชิก RPOA-IUU เสริมสร้างการกำกับดูแลประมงข้ามพรมแดนมีนัยสำคัญต่อการยกระดับความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลและการบังคับใช้กฎหมายในภูมิภาคเนื่องจากอาชญากรรมด้านประมงมีลักษณะเชื่อมโยงหลายประเทศ และอาจเกี่ยวพันกับความผิดร้ายแรงอื่น เช่น การค้ามนุษย์ ดังนั้น การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้าราชการด้านประมง และกลไกความร่วมมือเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการควบคุมการทำประมง IUU และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืนในภูมิภาค

ทั้งนี้ สามารถอ่านรายละเอียดความเคลื่อนไหวด้านการเกษตรในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นประจำทุกเดือนได้ทาง https://www.opsmoac.go.th/jakarta-news-news_trans

6. เรื่องอื่น ๆ (การดำเนินงานของฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา)

❖ การประชุม

- ฝ่ายเกษตร ณ กรุงจาการ์ตา ได้เข้าร่วมการประชุมออนไลน์หัวข้อ “Traceability as the Key to Global Market Access” เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2569 ผ่านระบบ Zoom โดยการประชุมดังกล่าวจัดโดย Ministry of Marine Affairs and Fisheries และเผยแพร่ผ่านช่องทาง YouTube ของหน่วยงาน

การประชุมครั้งนี้มุ่งนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับความสำคัญของ ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ในภาคการประมงของอินโดนีเซีย ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันและขยายโอกาสการเข้าถึงตลาดโลก ที่ประชุมได้ให้ข้อมูลว่า แม้อินโดนีเซียจะมีปริมาณการผลิตประมงในระดับสูง และมีผลการส่งออกที่ขยายตัวในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม ตลาดโลกในปัจจุบันมิได้พิจารณาเฉพาะคุณภาพของสินค้าเท่านั้น หากยังให้ความสำคัญกับการรับรองว่า ผลิตภัณฑ์ประมงมิได้มาจากการทำประมงผิดกฎหมาย มีความยั่งยืน และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้อย่างครบถ้วน

ทั้งนี้ หากไม่มีระบบการตรวจสอบย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพ ผลิตภัณฑ์ประมงอาจเผชิญความเสี่ยงในการสูญเสียโอกาสการเข้าถึงตลาดส่งออกสำคัญ อาทิ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น

ในการนี้ ที่ประชุมได้กล่าวถึง STELINA ซึ่งเป็นระบบดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานภาคการประมงของอินโดนีเซียตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าประมงทุกชนิดที่ส่งออกสามารถแสดงข้อมูลได้อย่างชัดเจนว่า มาจากแหล่งใด และผ่านกระบวนการผลิตหรือแปรรูปอย่างไร อันจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประเทศคู่ค้าและผู้บริโภคในตลาดสากล

- เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2569 นางสาวสุตปราณี โลออน อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเกษตร) ได้พบหารือกับนาย Ageng Herianto ผู้ช่วยผู้แทนองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ประจำสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (ด้านแผนงาน) เพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบ “ปีสากลแห่งเกษตรกรสตรี พ.ศ. 2569” (International Year of the Woman Farmer 2026: IYWF 2026) ซึ่งองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) อินโดนีเซีย อยู่ระหว่างขับเคลื่อนร่วมกับรัฐบาลอินโดนีเซีย UN Women และภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยมีกิจกรรมสำคัญกำหนดจัดขึ้นในเดือนตุลาคม 2569 ณ กรุงจาการ์ตา

ในการนี้ FAO อินโดนีเซียได้เชิญชวนประเทศไทยเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวในฐานะประเทศหุ้นส่วนที่มีประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีด้านความมั่นคงอาหาร การเกษตร การเสริมสร้างศักยภาพสตรีเกษตรกร และการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประสงค์ให้ฝ่ายไทยร่วมแลกเปลี่ยนนโยบาย ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดี ตลอดจนพิจารณาการมีส่วนร่วมในฐานะวิทยากรหรือผู้ร่วมอภิปรายในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

การหารือครั้งนี้สะท้อนถึงเจตนารมณ์ร่วมกันของไทยและอินโดนีเซียในการส่งเสริมบทบาทของสตรีเกษตรกรในระบบอาหารและการเกษตร สนับสนุนการพัฒนาที่คำนึงถึงมิติทางเพศภาวะ เสริมสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และขับเคลื่อนความมั่นคงอาหารและการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาค

- เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2569 ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้เข้าร่วมการประชุมที่มณฑลยูนนาน ครั้งที่ 1/2569 ร่วมกับที่มณฑลยูนนาน โดยมีนายประพันธ์ ดิษยทัต เอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา เป็นประธานการประชุม โดยได้มีการประชุมหารือเกี่ยวกับแผน/ผลงานและกิจกรรมของหน่วยงานที่มณฑลยูนนาน ประจำปีงบประมาณ 2569 แผนเคลื่อนย้ายคนไทยในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปี 2569 รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อมูลเชิงลึกต่อแนวโน้มสถานการณ์ด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมของอินโดนีเซีย รวมทั้งบทบาทด้านการต่างประเทศและท่าทีในกรอบอาเซียนของไทย เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนภารกิจด้านต่างประเทศให้สอดคล้องกับบริบทที่ท้าทายและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกในปัจจุบัน

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้เข้าร่วมการประชุมออนไลน์หัวข้อ Insta Inside Talk “Benih Unggul, Hasil Melimpah” (ลูกพันธุ์คุณภาพ สู่ผลผลิตที่อุดมสมบูรณ์) เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2569 จัดโดยกระทรวงกิจการทางทะเลและประมงของอินโดนีเซีย (KKP) โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้ลูกพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกย่องผลผลิต และสนับสนุนการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน

การประชุมได้กล่าวถึงความสำคัญของการคัดเลือกและการใช้ลูกพันธุ์ที่มีคุณภาพ การจัดการกระบวนการเพาะเลี้ยงที่เหมาะสม ตลอดจนการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการผลิตเพิ่มอัตราการรอด และส่งเสริมให้การผลิตด้านประมงมีคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของตลาด

จากการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางของอินโดนีเซียในการส่งเสริมการใช้ลูกพันธุ์สัตว์น้ำคุณภาพและการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประกอบการติดตามนโยบายด้านประมงและระบบการผลิตอาหารของอินโดนีเซีย รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับแนวทางการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยต่อไป

❖ การแก้ปัญหา

-

❖ ติดตามความก้าวหน้าการเปิดตลาด และความร่วมมือต่าง ๆ

- ฝ่ายเกษตรฯ ณ กรุงจาการ์ตา ได้รับการประสานจากกลุ่มงานวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช กรมวิชาการเกษตร เพื่อชี้แจงข้อกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งออกเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันจากอินโดนีเซียมายังประเทศไทย ระบุว่า PUC (Production Unit Code) คือเลขทะเบียนของแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรองและขึ้นทะเบียนเพื่อ

การส่งออกไปยังประเทศไทย โดยแหล่งผลิตดังกล่าวจะต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของอินโดนีเซีย และผ่านการตรวจสอบรวมทั้งการอนุมัติจากกรมวิชาการเกษตรไทยก่อนการส่งออก

นอกจากนี้ ฝ่ายไทยแจ้งว่า รหัส PUC จะต้องปรากฏในบัญชีรายชื่อแหล่งผลิตที่ได้รับอนุญาต และต้องระบุอย่างชัดเจนใน ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate: PC) ทั้งนี้ หากมีการเพิ่มแหล่งผลิตใหม่ ฝ่ายอินโดนีเซียจะต้องแจ้งข้อมูลแหล่งผลิตดังกล่าวให้ฝ่ายไทยทราบ พร้อมเชิญเจ้าหน้าที่ไทยเข้าตรวจประเมินและอนุมัติก่อน จึงจะสามารถส่งออกมายังประเทศไทยได้ ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตรได้จัดส่งข้อมูลแจ้งดังกล่าวไปยังหน่วยงานกักกันแห่งอินโดนีเซียโดยตรง เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับการประสานจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ประจำสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (FAO Indonesia) เกี่ยวกับการเชิญฝ่ายไทยเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้ ปีสากลแห่งเกษตรกรสตรี พ.ศ. 2569 (International Year of the Woman Farmer 2026: IYWF 2026) ซึ่งมีกำหนดจัดกิจกรรมสำคัญในเดือนตุลาคม 2569 ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

FAO Indonesia อยู่ระหว่างการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมดังกล่าวร่วมกับรัฐบาลอินโดนีเซีย UN Women และภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมบทบาทของสตรีเกษตรกรในระบบอาหารและภาคการเกษตร สนับสนุนการพัฒนาที่คำนึงถึงมิติทางเพศภาวะ เสริมสร้างศักยภาพของสตรีเกษตรกร และส่งเสริมการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ในการนี้ FAO Indonesia ได้เชิญชวนประเทศไทยเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะประเทศหุ้นส่วนที่มีประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีด้านความมั่นคงอาหาร การเกษตร การเสริมสร้างศักยภาพสตรีเกษตรกร และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประสงค์ให้ฝ่ายไทยร่วมแลกเปลี่ยนนโยบาย ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดี รวมถึงพิจารณาการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมเป็นวิทยากร ผู้ร่วมอภิปราย หรือผู้แทนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ฝ่ายเกษตรฯ ประจำกรุงจาการ์ตา มีกำหนดพบหารือผู้แทนองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ประจำสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ด้านแผนงาน ในวันที่ 21 เมษายน 2569 เพื่อหารือแนวทางการมีส่วนร่วมของฝ่ายไทย ในกิจกรรมภายใต้กรอบ IYWF 2026 รวมถึงรูปแบบกิจกรรม บทบาทของหน่วยงานไทย ประเด็นความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลด้านงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตาประสานกองธุรกิจการประมง กรมจับสัตว์น้ำ กระทรวงกิจการทางทะเลและประมงของอินโดนีเซีย (KKP) เพื่อติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินความร่วมมือด้านการประมงภายใต้นโยบายการจัดสรรพื้นที่และโควตาการทำประมงของรัฐบาลอินโดนีเซีย (Quota-Based Fishing Zone Policy: PIT)

ในการนี้ เจ้าหน้าที่ KKP แจ้งว่า ขณะนี้ยังไม่มีข้อมูลเพิ่มเติมอย่างเป็นทางการ และประเด็นดังกล่าวอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลภายในของหน่วยงาน หากการจัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ KKP จะนำส่งให้ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตาต่อไป ทั้งนี้ ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตาจะติดตามความคืบหน้าในประเด็นดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตาได้รับหนังสือจากกรมปลาคูสัตว์ (DLD) ขอความอนุเคราะห์ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดส่งเอกสารข้อมูลของบริษัท องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (EST. 426) เพื่อประกอบการพิจารณาขอขึ้นทะเบียนเป็นโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมเพื่อการส่งออกจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ให้แก่ DGLAH ซึ่งฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้จัดส่งเอกสารดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

● ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้ติดตามความคืบหน้าการพิจารณาการนำเข้าสินค้าจากประเทศไทย จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ เห็ดเข็มทองสดและใบชาแห้ง โดยตรวจสอบข้อมูลผ่านเว็บไซต์อย่างเป็นทางการของหน่วยงานกักกันแห่งอินโดนีเซีย (Indonesia Quarantine Authority: IQA) พบว่า IQA ได้เผยแพร่ข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืช หรือ Phytosanitary Requirements: Phyto-req สำหรับการนำเข้าใบชาแห้งจากประเทศไทยแล้ว ขณะที่ยังไม่พบการเผยแพร่ข้อกำหนดสำหรับเห็ดเข็มทองสดจากประเทศไทย

ข้อกำหนดดังกล่าวระบุเงื่อนไขสำคัญสำหรับการนำเข้าใบชาแห้ง อาทิ สินค้าต้องปลอดจากศัตรูพืชกักกันและสิ่งปนเปื้อน บรรจุในบรรจุภัณฑ์ใหม่ สะอาด มีฉลากครบถ้วน ต้องแจ้งข้อมูลล่วงหน้า (Prior Notice) ก่อนการส่งสินค้า และต้องแนบใบรับรองผลการวิเคราะห์ (Certificate of Analysis: CoA) จากห้องปฏิบัติการทดสอบด้านความปลอดภัยอาหารในประเทศไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ IQA ทั้งนี้ สินค้าจะต้องผ่านการตรวจสอบและอยู่ภายใต้มาตรการกักกันพืช ณ จุดนำเข้าในอินโดนีเซีย ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จะติดตามความคืบหน้าการเผยแพร่ข้อกำหนดสำหรับเห็ดเข็มทองสดจากประเทศไทย และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าใบชาแห้งต่อไป

● ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้ประสานหน่วยงานกักกันแห่งอินโดนีเซีย (Indonesia Quarantine Authority: IQA) เพื่อติดตามความคืบหน้าและขอรับการยืนยันเกี่ยวกับสถานะการพิจารณาอนุญาตนำเข้าใบชาแห้งจากประเทศไทยมายังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดย IQA แจ้งว่า การวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช (Pest Risk Analysis: PRA) สำหรับใบชาแห้งจากประเทศไทยได้ดำเนินการแล้วเสร็จ

อย่างไรก็ตาม IQA แจ้งว่า การนำเข้าใบชาแห้งจากประเทศไทยจะสามารถดำเนินการได้ภายหลังจากที่มีการบรรจุรายการสินค้าใบชาแห้งไว้ในคำสั่งการขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการทดสอบ ภายใต้กรอบการกำกับดูแลความปลอดภัยอาหารสดที่มีแหล่งกำเนิดจากพืชในประเทศไทยฉบับใหม่ โดยการขอขยายขอบข่ายรายการสินค้าดังกล่าวจะสามารถดำเนินการได้ในช่วงการต่ออายุคำสั่งหัวหน้าหน่วยงานกักกันแห่งอินโดนีเซีย เลขที่ 816 ปี 2025 ซึ่งคำสั่งฉบับปัจจุบันมีผลใช้บังคับถึงเดือนมีนาคม 2571 จึงคาดว่าจะสามารถยื่นคำขอขยายขอบข่ายรายการสินค้าให้ครอบคลุมใบชาแห้งได้ประมาณเดือนกันยายน 2570 หรือก่อนครบกำหนดสิ้นอายุคำสั่งประมาณ 6 เดือน"

● ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับการประสานจากบริษัท อีออน ท็อปแวลู (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดและเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยงสำหรับการส่งออกไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ภายใต้เครื่องหมายการค้า "TOPVALU" โดยสินค้าดังกล่าวเป็นอาหารสัตว์เลี้ยงที่จ้างโรงงานผลิตในประเทศไทย ซึ่งเป็นคู่สัญญากับบริษัทฯ

บริษัทฯ แจ้งว่า อยู่ระหว่างศึกษากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าอาหารสัตว์เลี้ยงของอินโดนีเซีย โดยได้สืบค้นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเอกสารที่ต้องใช้ในการขึ้นทะเบียนสินค้าแล้ว อย่างไรก็ตาม ยังไม่สามารถสืบค้นข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านการควบคุมคุณภาพสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยง อาทิ รายการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ วิธีการทดสอบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและคุณภาพของอาหารสัตว์เลี้ยง เช่น สารพิษ โลหะหนัก คุณภาพทางเคมี รวมถึงข้อกำหนดด้านการแสดงฉลากสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยง จึงขอรับคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลหรือเว็บไซต์ภาษาอังกฤษที่น่าเชื่อถือสำหรับการสืบค้นข้อมูลดังกล่าว

ในการนี้ ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้แจ้งให้บริษัทฯ ประสานสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากกองควบคุมอาหารและยา สัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ afvc@dld.go.th และ afvc_inter@dld.go.th เพื่อขอรับคำแนะนำเกี่ยวกับเอกสารและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการ

ส่งออกอาหารสัตว์เลี้ยงไปยังอินโดนีเซีย พร้อมจัดส่งเอกสารประกอบเกี่ยวกับขั้นตอนการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากสัตว์เข้าสู่สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ให้แก่บริษัท เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงเบื้องต้นสำหรับการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้จัดทำหนังสือถึงกรมวิชาการเกษตร เพื่อแจ้งผลการติดตามความคืบหน้าการพิจารณาการอนุญาตนำเข้าใบชาแห้งจากประเทศไทยมายังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยสรุปสาระสำคัญว่า หน่วยงานกักกันแห่งอินโดนีเซีย (Indonesia Quarantine Authority: IQA) ได้เผยแพร่ข้อกำหนดด้านสุขอนามัยพืชสำหรับการนำเข้าใบชาแห้งจากประเทศไทยแล้ว และการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช (Pest Risk Analysis: PRA) สำหรับสินค้าดังกล่าวได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ทั้งนี้ การขอขยายขอบข่ายรายการสินค้าให้ครอบคลุมใบชาแห้งภายใต้การขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการทดสอบของ IQA คาดว่าจะสามารถยื่นคำขอได้ในช่วงประมาณเดือนกันยายน 2570 ก่อนครบกำหนดสิ้นอายุคำสั่งฉบับปัจจุบันในเดือนมีนาคม 2571 โดยฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้แจ้งกรมวิชาการเกษตรเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้นำเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อทราบด้วยแล้ว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้ประสานหารือกับ FAO Indonesia เกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของฝ่ายไทยในกิจกรรมภายใต้ปีสากลแห่งเกษตรกรสตรี พ.ศ. 2569 (International Year of the Woman Farmer 2026: IYWF 2026) ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 17 - 18 ตุลาคม 2569 ณ กรุงจาการ์ตา โดย FAO Indonesia แจ้งว่า ประสงค์เชิญผู้แทนฝ่ายไทย จำนวน 1 ราย เข้าร่วมเป็นวิทยากรหรือผู้ร่วมอภิปรายในประเด็นการลดผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับสตรีเกษตรกร ทั้งนี้ FAO Indonesia เสนอให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไทยพิจารณารับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องของผู้แทนฝ่ายไทย ขณะที่ FAO Indonesia และ UN Women จะสนับสนุนการเผยแพร่บทบาทของฝ่ายไทยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ภายใต้กิจกรรมรณรงค์ดังกล่าว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับหนังสือจากกรมปศุสัตว์ (DLD) ขอความอนุเคราะห์ในการประสานสอบถามความคืบหน้าการพิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนโรงงานของสถานประกอบการ บริษัท เคซีจี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (Est. 248) เพื่อการส่งออกผลิตภัณฑ์นมจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ทั้งนี้ ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้ดำเนินการประสานและจัดส่งเอกสารดังกล่าวให้แก่ Directorate General of Livestock and Animal Health Services (DGLAS) เรียบร้อยแล้ว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับการประสานจากหน่วยงานกักกันแห่งอินโดนีเซีย (IQA) แจ้งการติดตามผลการลงพื้นที่ตรวจประเมินปาล์มน้ำมันของอินโดนีเซีย โดยฝ่ายอินโดนีเซียได้แสดงความขอบคุณต่อคณะเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรที่เข้าร่วมการตรวจประเมิน ณ สถานประกอบการผลิตปาล์มน้ำมันในอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 14 - 18 กันยายน 2568 พร้อมทั้งได้นำส่งข้อมูลรหัสหน่วยผลิต (Production Unit Code: PUC) ของบริษัท PT. Aneka Sawit Lestari หมายเลข 1422/2026 และข้อมูลพิกัดทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ผลิต เพื่อประกอบการดำเนินการในขั้นตอนต่อไปของกระบวนการรับรองการส่งออกเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันจากอินโดนีเซียมายังประเทศไทย ทั้งนี้ IQA ได้มีหนังสือกลุ่มงานวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช PRA กรมวิชาการเกษตรโดยตรงแล้ว

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับการประสานจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ แจ้งว่า เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมะนิลา มีกำหนดเข้าพบบริติชมนตรีกว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ ภายหลังวันที่ 10 พฤษภาคม 2569 โดยคาดว่าจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหารือแนวทางส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้าสินค้าปศุสัตว์ระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์

ในการนี้ ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้ประสานกรมปศุสัตว์ เพื่อขอรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การส่งออกสินค้าปศุสัตว์ของไทยไปยังฟิลิปปินส์ในปัจจุบัน อาทิ รายการสินค้าปศุสัตว์หรือผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ที่ไทยสามารถส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ได้ เงื่อนไข ข้อกำหนด และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรการด้านสุขอนามัยสัตว์ มาตรการ SPS ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน การรับรองสถานประกอบการ ใบอนุญาตนำเข้า ตลอดจนประเด็นปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้แนบข้อมูลด้านสินค้าปศุสัตว์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้กรมปศุสัตว์พิจารณาตรวจสอบ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน สำหรับใช้ประกอบการจัดทำข้อมูลสนับสนุนเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมะนิลา ในการเข้าพบหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ต่อไป โดยฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ขอรับข้อมูลภายในวันที่ 8 พฤษภาคม 2569

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา ได้รับหนังสือจากกรมปศุสัตว์ (DLD) ขอความอนุเคราะห์ในการนำส่งเอกสารของบริษัท ไมเน่ แดรี่ จำกัด (EST. 133) ซึ่งมีความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม เพื่อการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตาได้ดำเนินการจัดส่งหนังสือและเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องให้แก่ DGLAHS เรียบร้อยแล้ว

❖ การดำเนินงานอื่น

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำรายงานแบบผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงาน (M1) และรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2568 (M2) ประจำเดือนมีนาคม 2569
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำสื่อเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบอินโฟกราฟิก เรื่อง สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรประจำเดือนมีนาคม ๒๕๖๙ เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตรของไทยไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ของสำนักงาน
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำข้อมูลการประเมินผลกระทบการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรจากสถานการณ์อิหร่าน-อิสราเอลต่อการค้าไทย-อินโดนีเซีย สัปดาห์ที่ 2 ณ วันที่ 9 เมษายน 2569
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำข้อมูลการประเมินผลกระทบการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรจากสถานการณ์อิหร่าน-อิสราเอลต่อการค้าไทย-อินโดนีเซีย สัปดาห์ที่ 3 ณ วันที่ 16 เมษายน 2569
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำข้อมูลการประเมินผลกระทบการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรจากสถานการณ์อิหร่าน-อิสราเอลต่อการค้าไทย-อินโดนีเซีย สัปดาห์ที่ 4 ณ วันที่ 23 เมษายน 2569
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำสื่อเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบอินโฟกราฟิก เรื่อง การนำเข้าผลิตภัณฑ์นมของอินโดนีเซีย เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมความต้องการ การผลิต และขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเพื่อการส่งออกผลิตภัณฑ์นมจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ของสำนักงาน
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำข้อมูลการประเมินผลกระทบการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรจากสถานการณ์อิหร่าน-อิสราเอลต่อการค้าไทย-อินโดนีเซีย สัปดาห์ที่ 5 ณ วันที่ 30 เมษายน 2569
- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำรายงานสถานการณ์สินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนมีนาคม 2569

- ฝ่ายเกษตรฯ จาการ์ตา จัดทำรายงานภาวะความเคลื่อนไหวทางด้านการเกษตรปศุสัตว์ ประมง ชลประทาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2569 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่างๆ ด้านการเกษตรของอินโดนีเซีย